

На основу члана 35. став 8. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009-испр, 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС, 50/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019-др.закон, 09/2020, 52/2021 и 62/2023) и члана 40. став 1. тачка 5. Статута града Зајечара („Сл. лист града Зајечара“, број 04/2019 и 67/2021), Скупштина града Зајечара, на седници одржаној _____ 2024. године, донела је

ОДЛУКУ

О УСВАЈАЊУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ЗОНУ ЕКСПЛОАТАЦИЈЕ „ВЛАШКА” У КО МАЛИ ИЗВОР

Члан 1.

УСВАЈА СЕ План детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка” у КО Мали Извор.

Члан 2.

Границом Плана обухваћена је катастарска парцела бр. 12828 катастарске општине Мали Извор.
Површина обухвата Плана је 28,76 ха.

Члан 3.

Циљ израде Плана је контролисана планска експлоатација уз спречавање и минимизирање негативних ефеката и утицаја на животну средину, како на деградацију природног пејзажа, воде и ваздуха, тако и земљишта и шумских површина, као и планског и рационалног коришћења минералних сировина. Разрадом смерница Просторног плана територије града Зајечара створиће се плански основ за уређење, организацију и експлоатацију техничко-грађевинског камена са експлоатационог поља „Влашка”.

Члан 4.

План детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка” у КО Мали Извор који је израдило Предузеће за консалтинг, урбанизам, пројектовање и инжењеринг „УРБАНПРОЈЕКТ” А.Д. Чачак, усваја се у следећем садржају:

СВЕСКА 1

СВЕСКА 1.1

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Одлука о изради плана

Извод о регистрацији привредног субјекта

Лиценца одговорног урбанисте

Потврда Инжењерске коморе Србије за одговорног урбанисту

Изјава одговорног урбанисте

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

1. ОПШТИ ДЕО

1.1. Правни и плански основ за израду плана

1.2. Циљеви и задаци израде плана

1.3. Граница обухвата плана

1.4. Обавезе, услови и смернице из планских докумената вишег реда

- 1.4.1. Извод из Просторног плана територије града Зајечара
- 1.5. Опис постојећег стања
 - 1.5.1. Намена површина
 - 1.5.2. Трасе, коридори и регулација саобраћајница
 - 1.5.2.1. Друмски саобраћај
 - 1.5.2.2. Оцена постојећег стања
 - 1.5.3. Мреже и капацитети јавне комуналне инфраструктуре
 - 1.5.3.1. Хидротехничка инфраструктура
 - 1.5.3.2. Електроенергетска мрежа
 - 1.5.3.3. Телекомуникациона инфраструктура
 - 1.5.4. Зеленило
 - 1.5.5. Оцена расположивих подлога за израду плана
 - 1.5.6. Биланс површина - постојећи начин коришћења земљишта у оквиру анализираног простора

2. ПЛАНСКИ ДЕО

- 2.1. Правила уређења
 - 2.1.1. Подела на целине и зоне унутар простора Плана
 - 2.1.2. Намена простора и биланс површина
 - 2.1.2.1. Намена простора
 - 2.1.2.2. Биланс површина у обухвату Плана
 - 2.1.3. Површине јавне намене – опис локација и попис парцела
 - 2.1.4. Саобраћајне површине
 - 2.1.5. Општа правила уређења мреже јавне комуналне инфраструктуре
 - 2.1.5.1. Хидротехничка инфраструктура
 - 2.1.5.2. Електроенергетска инфраструктура
 - 2.1.5.3. Телекомуникациона инфраструктура
 - 2.1.6. Смернице за уређење зелених површина у оквиру осталих намена
 - 2.1.7. Правила, услови и ограничења уређења простора
 - 2.1.8. Елементи урбанистичке регулације
 - 2.1.9. Услови и мере заштите простора
 - 2.1.9.1. Услови за заштиту животне средине
 - 2.1.9.2. Рекултивација површина за експлоатацију
 - 2.1.9.3. Услови за заштиту од пожара, елементарних и других непогода
 - 2.1.9.4. Услови за заштиту природних добара
 - 2.1.9.5. Услови за заштиту културних добара
 - 2.1.10. Услови за одвоз и дистрибуцију комуналног отпада
- 2.2. Правила грађења
 - 2.2.1. Правила парцелације, препарцелације и исправке граница парцела
 - 2.2.2. Урбанистички показатељи и правила грађења по наменама у обухвату плана
 - 2.2.2.1. Површина за експлоатацију
 - 2.2.3. Услови за заштиту суседних објеката
 - 2.2.4. Правила за реконструкцију, доградњу и адаптацију постојећих објеката на простору плана
 - 2.2.5. Инжењерскогеолошки услови за изградњу објеката
 - 2.2.6. Услови за прикључење објеката на комуналну инфраструктуру
 - 2.2.6.1. Електроенергетска и ТТ инфраструктура
 - 2.2.7. Правила за изградњу површина јавне намене – саобраћајне површине
 - 2.2.7.1. Правила изградње саобраћајне мреже
 - 2.2.8. Правила за изградњу мреже и објеката јавне инфраструктуре
 - 2.2.8.1. Правила за изградњу хидротехничке инфраструктуре
 - 2.2.8.2. Правила за изградњу електроенергетске мреже
 - 2.2.8.3. Правила за изградњу телекомуникационе мреже

2.2.9. Спровођење плана детаљне регулације

2.2.10. Саставни део Плана су графички прилози

3. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

СВЕСКА 1.2

ГРАФИЧКИ ДЕО

СВЕСКА 1.3

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

СВЕСКА 2

ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

Члан 5.

Саставни део Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка” у КО Мали Извор је Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка” у КО Мали Извор, на који је прибављена сагласност Канцеларије за заштиту животне средине, Решењем IV/04 бр. 501-107/2023 од 13.09.2023. године.

Члан 6.

Текстуални део Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка” у КО Мали Извор, од поглавља „1. ОПШТИ ДЕО” до поглавља „3. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ” је саставни део ове Одлуке.

План детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка” у КО Мали Извор биће објављен у електронском облику и доступан на интернету и у Централном регистру планских докумената.

План детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка” у КО Мали Извор, у аналогном облику, је доступан у архиви Одељења за урбанизам, грађевинске и комунално-стамбене послове Градске управе града Зајечара, Улица Крфска бр.4, Зајечар.

Члан 7.

О спровођењу ове Одлуке стараће се Одељење за урбанизам, грађевинске и комуналне стамбене послове Градске управе града Зајечара и Главни урбаниста града Зајечара.

Члан 8.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу града Зајечара”.

I број 350 - _____
У Зајечару, _____ 2024. године

СКУПШТИНА ГРАДА ЗАЈЕЧАРА

ПРЕДСЕДНИК

Стефан Занков

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Изради плана, приступило се на основу Одлуке о приступању изради Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка” у КО Мали Извор („Сл. лист града Зајечара“, бр.55/2021). Саставни део ове Одлуке је Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка” у КО Мали Извор, IV/04 број 350–22/2021 од 27.07.2021. године. Ова Одлука заснована је на Мишљењу Канцеларије за заштиту животне средине, Одељења за урбанизам, грађевинске и комунално-стамбене послове града Зајечара, IV/04 бр.501-89/2021 од 19.07.2021. године.

Стручни обрађивач Плана је Предузеће за консалтинг, урбанизам, пројектовање и инжењеринг „УРБАНПРОЈЕКТ” А.Д. Чачак, ул. Жупана Страцимира бр.35/III, Чачак.

Плански основ за израду Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка” у КО Мали Извор представља Просторни план територије града Зајечара („Сл. лист града Зајечара“, бр.15/12), а правни основ је Закон о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“, бр.72/2009, 81/2009-испр, 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС, 50/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др.закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023), Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл.гласник РС“, бр.32/19), Правилник о класификацији намене земљишта и планских симбола у документима просторног и урбанистичког планирања („Сл.гласник РС“, бр.105/20) и Одлука о приступању изради Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка” у КО Мали Извор („Сл. лист града Зајечара“, бр. 55/2021).

Рани јавни увид у материјал припремљен у почетној фази израде Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка” у КО Мали Извор био је оглашен у листу Тимок број 7242 од 26.10.2021. године, огласној табли у Згради Скупштине града Зајечара и Градске управе града Зајечара, огласној табли Одељења за урбанизам, грађевинске и комунално стамбене послове и на званичној интернет страници Града Зајечара. Оглас са обавештењем прослеђен је и председнику Савета Месне заједнице Мали Извор и Месној канцеларији Мали Извор.

Материјал припремљен у почетној фази израде Плана у току раног јавног увида био је изложен у периоду од 26.10. до 09.11.2021. године у просторијама Одељења за урбанизам, грађевинске и комунално-стамбене послове, Градске управе града Зајечара, ул. Крфска бр.4 у Зајечару, односно објављен на интернет страници Града Зајечара.

У току раног јавног увида пристигле су 42 (четрдесет две) примедбе од стране заинтересованих лица који се противе отварању каменолома, истичући проблеме које експлоатација може да донесе угрожавајући животну средину прашином, детонацијом, угрожавањем водотокова, изворишта и пољопривредних усева.

Комисија за планове града Зајечара обавила је усвајање Извештаја о обављеном раном јавном увиду Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка” у КО Мали Извор на 24. седници Комисије за планове града Зајечара, која је одржана 15.11.2021. године у сали Градског већа града Зајечара, са почетком у 13,30 часова.

Стручну контролу Нацрта Плана Комисија за планове града Зајечара је обавила на 33. седници Комисије за планове града Зајечара одржаној 13.12.2022.

године, у сали Градског већа града Зајечара, са почетком у 12:30 часова и усвојила Извештај о обављеној стручној контроли нацрта плана, IV/04 број 06-127/2022 од 13.12.2022.године, са закључком: Констатује се да је Нацрт Плана концептуално и садржајно у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“, бр.72/2009, 81/2009-испр, 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС, 50/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др.закон, 9/2020 и 52/2021), Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл.гласник РС“, бр.32/19), Правилником о класификацији намене земљишта и планских симбола у документима просторног и урбанистичког планирања („Сл.гласник РС“, бр.105/20) и Одлуком о приступању изради Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка“ у КО Мали Извор („Сл. лист града Зајечара“, број 55/2021) и да је потребно након што се добију услови ЈКП „Водовод“ и обнове истекли услови, и након корекција и исправки према примедбама и сугестијама чланова Комисије за планове, које ће бити проверене од стране чланова Комисије за планове и Одељења за урбанизам, грађевинске и комунално-стамбене послове, Нацрт плана упутити на јавни увид од 30 дана, у свему у складу са позитивним законским прописима.

Јавни увид у Нацрт Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка“ у КО Мали Извор и Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка“ у КО Мали Извор био је оглашен у листу Тимок број 7595 од 08.03.2023. године, огласној табли у Згради Скупштине града Зајечара и Градске управе града Зајечара, огласној табли Одељења за урбанизам, грађевинске и комунално стамбене послове и на званичној интернет страници Града Зајечара. Оглас са обавештењем прослеђен је и председнику Савета Месне заједнице „Мали Извор“ и Месној канцеларији „Мали Извор“.

Јавни увид у Нацрт Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка“ у КО Мали Извор и Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка“ у КО Мали Извор оглашен је у трајању од 30 дана, од 08.03.2023. до 07.04.2023. године. Материјал нацрта плана био је изложен у просторијама Одељења за урбанизам, грађевинске и комунално-стамбене послове, ул. Крфска бр.4 у Зајечару и објављен на интернет страници Града Зајечара.

Јавна презентација Нацрта Плана одржана је дана 22.03.2023. године са почетком у 12,00 часова у сали Скупштине града Зајечара, улица Трг ослобођења бр. 1 у Зајечару. Јавној презентацији су присуствовали представници обрађивача плана „Урбанпројект“ а.д. Чачак, представник инвеститора Минерал РС Београд, Главни урбаниста града Зајечара, представници Одељења за урбанизам, грађевинске и комунално-стамбене послове и заинтересована јавност.

У току трајања јавног увида на писарници Градске управе града Зајечара пристигло је шестсто осамдесет шест (686) примедби на Нацрт предметног Плана и 1 примедба електронски (имејлом).

Изменом огласа о јавном увиду поводом израде Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка“ у КО Мали Извор и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка“ у КО Мали Извор обавештена је заинтересована јавност да се раније објављено место одржавања јавне седнице Комисије за планове мења на нову локацију: Сала Дома културе у Котлујевцу, ул. Добровоје Радосављевић Боби бр.1 у Зајечару, са разлогом већег капацитета сале због великог броја пристиглих примедби. Измена огласа била је оглашена у листу

Тимок број 7626 од 13.04.2023. године, а заједно са Обавештењем о промени места одржавања јавне седнице Комисије за планове и на огласној табли у Згради Скупштине града Зајечара и Градске управе града Зајечара, огласној табли Одељења за урбанизам, грађевинске и комунално стамбене послове и на званичној интернет страници Града Зајечара. Оглас о измени огласа са обавештењем о промени места одржавања јавне седнице Комисије за планове прослеђен је и председнику Савета Месне заједнице „Мали Извор“ и Месној канцеларији „Мали Извор“.

У поступку доношења плана прибављена су и мишљења надлежних институција које су у својим условима то и захтевале (Завод за заштиту природе Србије, Завод за заштиту споменика културе Ниш).

На 4. седници Комисије за планове града Зајечара одржана је Јавна седница Комисије за планове града Зајечара након Јавног увида у Нацрт Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка“ у КО Мали Извор и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка“ у КО Мали Извор, дана 25.04.2023. године, са почетком у 12,30 часова у сали Дома културе у Котлујевцу, ул. Добривоје Радосављевић Боби бр.1 у Зајечару. Отвореном делу Јавне седнице присуствовало је 60 представника заинтересованих лица која су поднела примедбе у писаном облику у току трајања Јавног увида.

На 6. седници Комисије за планове града Зајечара одржан је наставак Јавне седнице Комисије за планове града Зајечара након Јавног увида у Нацрт Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка“ у КО Мали Извор у затвореном делу седнице са разматрањем примедби и доношењем закључака Комисије за планове Града Зајечара по свакој поднетој примедби на Нацрт Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка“ у КО Мали Извор, дана 23.05.2023. године у просторијама ЈКП „Тимок одржавање“ Зајечар - Спортска хала, 7. септембар бб, са почетком у 11:30 часова. Закључак Комисије за планове био је да је потребно од Завода за заштиту споменика културе Ниш тражити јасно и прецизно појашњење издатог Мишљења на ПДР за зону експлоатације „Влашка“, а у вези објашњења о томе када је потребно спровести претходна заштитна археолошка истраживања и израдити студије заштите културних добара, да ли у поступку израде планске документације или након усвајања, односно независно од усвајања планског документа; и да је потребно да обрађивач плана допуни своје ставове и да јасније и конкретније одговори, односно образложи сваку примедбу и алинеју, како би Комисија за планове могла да настави са даљом процедуром.

На 7. седници Комисије за планове града Зајечара одржане дана 16.06.2023. године у сали Градског већа града Зајечара, Трг ослобођења бр.1, са почетком у 11:30 часова, настављен је рад у затвореном делу седнице са разматрањем примедби и доношењем закључака Комисије за планове Града Зајечара по свакој поднетој примедби на Нацрт Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка“ у КО Мали Извор и Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана. Сачињен је Извештај о обављеном јавном увиду Нацрта Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка“ у КО Мали Извор и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана, IV/04 број 06-65/2023 од 16.06.2023. године, са закључком да је Нацрт Плана концептуално и садржајно у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр.72/2009, 81/2009-испр, 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС, 50/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др.закон, 9/2020 и 52/2021), Правилником о

садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр.32/2019), Правилником о класификацији намене земљишта и планских симбола у документима просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр.105/2020) и Одлуком о приступању изради Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка“ у КО Мали Извор („Сл. лист града Зајечара“, бр. 55/2021) и да је потребно кориговати планско решење према закључцима - ставовима Комисије за планове, које ће бити проверене од стране чланова Комисије за планове и Одељења за урбанизам, грађевинске и комунално-стамбене послове и да се након што се прибаве потребне сагласности Завода за заштиту споменика културе Ниш и сагласност на Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину плана, Нацрт плана упути у даљу процедуру доношења, у свему у складу са позитивним законским прописима.

Канцеларија за заштиту животне средине, Одељења за урбанизам, грађевинске и комунално-стамбене послове, Градске управе града Зајечара дала је сагласност на Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка“ у КО Мали Извор, Решењем IV/04 бр. 501-107/2023 од 13.09.2023. године.

Имајући у виду напред наведено Градско веће града Зајечара предлаже Скупштини града Зајечара да, у смислу одредаба члана 40. став 1. тачка 5. Статута града Зајечара („Службени лист града Зајечара“, број 04/2019 и 67/2021) усвоји ову Одлуку као у Предлогу.

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА ЗАЈЕЧАРА

ПРЕДСЕДНИК

На основу члана 35. став 8. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, број 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и члана 40. став 1. тачка 5) Статута града Зајечара („Службени лист града Зајечара“ број 4/2019 и 67/2021), Скупштина града Зајечара, на седници одржаној _____ 2023. године, донела је

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ЗОНУ ЕКСПЛОАТАЦИЈЕ „ВЛАШКА“ У К.О. МАЛИ ИЗВОР

1. ОПШТИ ДЕО

1.1. Правни и плански основ за израду плана

Правни основ за израду *Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка“ у к.о. Мали Извор* садржан је у:

- Закону о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 - испр, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14-УС, 83/18, 31/19, 37/19 – др. Закон, 9/20, 52/21 и 62/23).
- Правилнику о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр. 32/19).
- Правилник о класификацији намене земљишта и планских симбола у документима просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр. 105/20).
- Одлуци изради о *Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка“ у к.о. Мали Извор* („Службени лист града Зајечара“, бр. 55/21).

Плански основ за израду *Плана детаљне регулације за зону експлоатације „Влашка“ у к.о. Мали Извор* (у даљем тексту *План*) је:

- Просторни план територије града Зајечара („Службени лист града Зајечара“, бр. 15/12).

1.2. Циљеви и задаци израде плана

Циљ израде Плана је контролисана планска експлоатација уз спречавање и минимизирање негативних ефеката и утицаја на животну средину, како на деградацију природног пејзажа, воде и ваздуха, тако и земљишта и шумских површина, као и планског и рационалног коришћења минералних сировина. Разрадом смерница Просторног плана територије града Зајечара створиће се плански основ за уређење, организацију и експлоатацију техничко-грађевинског камена са експлоатационог поља „Влашка“.

Израдом плана неопходно је утврђивање правила уређења и правила грађења, односно стварање планског основа за реализацију планиране намене, како би се активирале локације где постоје реални интереси за улагање, а на основу анализе

урбанистичке документације, теренских истраживања, сагледавања потреба одговарајућих корисника простора.

Визија развоја простора обухваћеног Планом је одговорно управљање развојем, уређењем и заштитом простора у складу са реалним потенцијалима и ограничењима природних и створених вредности и дугорочним потребама економског и социјалног развоја.

Израда плана заснива се на постављеним циљевима и задацима и то у складу са:

- Просторним планом територије града Зајечара
- Могућностима геоморфолошких карактеристика терена, потребама привредних субјеката и принципима заштите животне средине.

1.3. Граница обухвата плана

Планом је обухваћен део катастарске општине Мали Извор.

У обухват план је ушла само катастарска парцела бр. 12828. Граница плана се поклапа са границама ове парцеле.

Површина обухвата Плана је 28,76 ha.

1.4. Обавезе, услови и смернице из планских докумената вишег реда

1.4.1. Извод из Просторног плана територије града Зајечара

Са аспекта туризма и заштите простора, површина у обухвату овог плана се налази у непосредном контакту са парком природе Стара Планина, као и у непосредном контакту подручја за заштиту птица (IBA), а залази и у потенцијално Emerald подручје.

II ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

III II 5. ПЛАНИРАНА ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

III II 5.2. ЗАШТИТА И ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНОГ НАСЛЕЂА

На основу достављене документације и увидом у Централни регистар заштићених природних добара у Републици Србији, Завод за заштиту природе Србије констатује да се у границама обухвата Планског акта налазе следећа заштићена природна добра:

- Парк природе „Стара планина“, заштићен Уредбом о заштити Парка природе Стара планина („Службени гласник РС“, бр. 23/09).

III
На предметном подручју налазе се станишта дивљих угрожених биљних и животињских врста. С тим у вези, Планом се забрањује активности које могу угрозити њихово очување и очувању њихових природних станишта, што је регулисано Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5/10) и Правилником о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим угроженим, ретким и за заштиту приоритетним

типovima станишта и о мерама заштите за њихово очување („Службени гласник РС“, бр. 35/10). Посебно треба обратити пажњу на врсте које су веома ретке и угрожене у глобалном и националном погледу и чије би угрожавање довело до њиховог нестанка или угрожавања опстанка.

- Пошто на предметном подручју постоји и велики број законом заштићених стабала, која због својих посебних вредности захтевају успостављање одређених мера заштите, неопходно је обратити пажњу да се не угрози њихов даљи раст и развој.

Под тим се подразумева обезбеђење заштитне зоне око стабла, као и усмеравање активности, које не би угрозиле исто у смислу подизања нових култура, уклањање односно сеча грана, изградња инфраструктурних коридора, одлагање смећа, изградња високих објеката у близини стабла и сл.

- На предметном простору се налазе и подручја од изузетног националног и међународног значаја с аспекта заштите птица, IBA - подручја (Important Bird Areas) - значајна подручја за птице у Србији, као и мрежа заштићених природних подручја NATURA 2000 и „Емералд мрежа“, подручја еквивалентног приоритета за заштиту и управљање.
- IBA подручја представљају глобалну мрежу подручја од изузетне важности за заштиту птица. Критеријуми на основу којих се одређују ова подручја дефинисала је међународна организација за заштиту птица Birdlife International. У Србији постоје 42 оваква подручја. IBA подручја на предметном простору налазе се на Старј планини.
- NATURA 2000 је конципирана као европска мрежа заштићених природних подручја. Циљ формирања ове мреже је да обезбеди дугорочни опстанак најугроженијих и највреднијих врста и станишта Европе. Посебна пажња ће бити посвећена обезбеђивању одрживог управљања у будућности, како са еколошког, тако и са економског становишта
- Изван земаља чланица ЕУ, дефинисана је „Емералд мрежа“, односно подручја еквивалентног приоритета за заштиту и управљање.
- IBA подручја, подручја NATURA 2000 и Емералд мрежа, тренутно немају посебну правну заштиту, али ће иста представљати саставни део еколошке мреже, дефинисане Законом о заштити природе. Успостављање ових мрежа подразумеваће посебан статус заштите еколошки значајних подручја. Кроз процес интеграције у ЕУ, Република Србија ће у скоројјој будућности имати обавезу развијања оваквих еколошких мрежа у складу са европском Директивом о птицама, Директивом о стаништима, као и осталом важећом законском регулативом која се примењује у ЕУ.

У погледу намене површина, просторним планом је предвиђено пољопривредно земљиште на простору које је у обухвату овог плана. Према катастру, на овом простору је мајдан камена и мањим делом пашњак, а све је обрасло оскудном, аутохтоном вегетацијом.

III ПРОПОЗИЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

III 3. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ЗА ПРОСТОРЕ ИЗВАН ГРАНИЦА

III 3.2. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Пољопривредно земљиште се састоји од површина намењених пољопривредној производњи: оранице, баште, воћњаци, виногради, ливаде, пашњаци, плантаже, расадници, стакленици и пластеници, рибњаци, вишегодишњи засади и сл.

На пољопривредном земљишту је могућа изградња само под одређеним условима:

...

За потребну површину грађевинског земљишта од 0,5 ha до 5,0 ha промена намене пољопривредног у грађевинско земљиште је могућа само израдом Плана детаљне регулације;

...

За експлоатацију минералних сировина, Просторним планом је предвиђена израда плана детаљне регулације.

III 4. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

III 4.1. Смернице за израду планске документације

...

III 4.1.1. Делови планског подручја за које се предвиђа обавезна израда урбанистичког плана

...

Поред наведених планова чија је израда у току, овим планом се прописује да се обавезно мора радити одговарајући урбанистички план (план генералне или детаљне регулације) за потребе:

...

- план детаљне регулације за експлоатацију и прераду минералних сировина;

...

1.5. Опис постојећег стања

1.5.1. Намена површина

Простор у обухвату плана чини једна катастарска парцела.

На овој парцели парцели заступљено је остало, природно неплодно земљиште. Према подацима катастра непокретности, предметна парцела, по врсти земљишта, спада у остало земљиште, док се као култура на делу парцеле појављује пашњак 7. класе, а на већем делу парцеле, култура је мајдан камена.

На терену је уочљиво да је читав простор изузетно камените грађе. Највећи део ове површине је под оскудном аутохтоном вегетацијом, док се уз границе јавља ретка шумска вегетација, као последица ширења шуме са парцела из окружења.

Према условима Јавног предузећа „Србијашуме“, крајњи североисточни део обухвата (1% од целокупног Плана) припада Парку природе „Стара планина“, са режимом заштите III степена.

У графичком прилогу *Анализа постојећег стања /Намена површина – начин коришћења/*, намене су приказане према начину на који се површине користе, односно, како су у простору препознате.

1.5.2. Трасе, коридори и регулација саобраћајница

1.5.2.1. Друмски саобраћај

Саобраћајно-географски положај

Простор обухваћен Планом детаљне регулације доминира на потезу са леве стране Државног пута IБ реда бр. 35, на деоници 03517: од чвора референтног система 3517 (Вратарница) до чвора референтног система 3518 (Минићево/Витковац). Веза простора са државним путем IБ реда остварује се преко некатегорисаног пута на кат. парцели 1283 КО Мали Извор.

Простор има релативно повољан географски положај, првенствено због могућности остваривања адекватне везе будућег каменолома са Државним путем уз реконструкцију постојеће раскрснице.

1.5.2.2. Оцена постојећег стања

Може се закључити да је потребно реконструисати и допунити постојећу саобраћајну везу предметног простора (некатегорисани пут), како би се квалитетно саобраћајно повезале све будуће целине у простору, у складу са планираном наменом, а преваходно остварила адекватна и безбедна веза овог простора са Државним путем.

1.5.3. Мреже и капацитети јавне комуналне инфраструктуре

1.5.3.1. Хидротехничка инфраструктура

На простору у обухвату плана не постоји изграђена фекална, као ни атмосферска канализација.

Преко простора у крајњем југоисточном делу обухвата прелази постојећи цевовод којим се транспортује пијаћа вода од каптажа 1 и 2 до резервоара у насељу Мали Извор. Каптажа 1 се налази у челенци потока Говнеш, а каптажа 2 на обронцима Црног Врха. Постојећи водовод је приказан на графичким прилозима *Анализа постојећег стања-намена површина-начин коришћења, План намене површина, Широ диспозиција локације и План урбанистичке регулације са планом парцелације.*

1.5.3.2. Електроенергетска мрежа

На локацији која је предмет овог Плана не постоје изграђени објекти електроенергетске инфраструктуре.

Околно подручје се снабдева електричном енергијом из трафо-станице (ТС) 35/10 kV/kV "Грљан" и пратеће 10 kV и 0,4 kV мреже.

1.5.3.3. Телекомуникациона инфраструктура

На локацији која је предмет овог плана не постоје изграђени објекти телекомуникационе инфраструктуре.

На подручју плана нема активних радио-базних станица мобилне телефоније ни других антенских система, али је подручје покривено сигналом мобилне телефоније оператера Телеком Србија А.Д.

1.5.4. Зеленило

У обухвату Плана, преовлађује каменита подлога са оскутном вегетацијом. На предметном простору преовлађује вегетација пашњака, док се по ободу локације јавља шумска вегетација, која се шири са околних парцела. Најзаступљенији су изданци храста и другог листопадног растиња.

1.5.5. Оцена расположивих подлога за израду плана

За израду плана коришћене су подлоге и подаци који су добијени од надлежних јавних предузећа и институција.

Добијене катастарске подлоге су при изради плана коришћене комбиновано са орто-фото приказом подручја и ажурираном висинском представом.

Остали подаци и услови уграђени су у План, а услови Јавних предузећа везани за инфраструктурно напајање предметног простора коментарисани су у оквиру поглавља која се баве инфраструктуром.

У поступку прибављања података за израду плана обрађивач је извршио евидентирање постојећег стања.

1.5.6. Биланс површина - постојећи начин коришћења земљишта у оквиру анализираних простора

НАМЕНА	ПОВРШИНА КОРИШЋЕЊА (m ²)
Пашњак и мајдан камена	287.626,64
УКУПНО	287.626,64

2. ПЛАНСКИ ДЕО

2.1. Правила уређења

2.1.1. Подела на целине и зоне унутар простора Плана

Како се на простору у обухвату планирају само две намене, тако је он предвиђен као јединствена просторна целина, у оквиру које није предвиђена подела на урбанистичке зоне.

2.1.2. Намена простора и биланс површина

2.1.2.1. Намена простора

Простор у обухвату плана је подељен на грађевинско подручје и земљише изван грађевинског подручја. У оквиру грађевинског подручја је предвиђена површина за површинску експлоатацију лежишта минералних сировина, односно, површина за експлоатацију, док се изван грађевинског подручја планира шума.

Земљиште изван грађевинског подручја

Шумско земљиште

Изван грађевинског подручја, у обухвату овог плана, планирано је шумско земљиште. Иако се, према подацима катастра непокретности, на овом простору, као култура појављују пашњак 7. класе и мајдан камена, на терену је уочљиво и присуство оскудне шумске вегетације, као последица ширења шуме са околних парцела. Како 1% површине предметног обухвата залази у простор са режимом заштите III степена парка природе „Стара планина“, за њу се предвиђа даље пошумљавање.

Ова би површина, заједно са заштитним појасом зеленила у оквиру површине за експлоатацију, требало да спречи продор прашине из будућег каменолома ка парку природе.

На овој површини нису дозвољени никакви радови.

Грађевинско подручје

У обухвату нема површина јавне намене, већ све површине у грађевинском подручју припадају површинама остале намене. У случају овог плана, у грађевинском подручју се развија само једна намена, и то површина за експлоатацију.

Граница грађевинског подручја се поклапа са будућом грађевинском парцелом за површину за експлоатацију, а координате тачака границе ове парцеле су приказане у графичком прилогу *План урбанистичке регулације са планом парцелације*.

Површина за експлоатацију

Планом је предвиђена површина за површинску експлоатацију лежишта минералних сировина (у даљем тексту **површина за експлоатацију**), на к.п. бр. 12828, к.о. Мали Извор, у Зајечару. Ова намена је планирана у већем делу обухвату плана.

Површина за експлоатацију је планирана у оквиру простора које је дефинисан као **истражно поље** Влашка (бр. 2402), на основу *Решења о одобравању извођења геолошких истраживања кречњака Министарства рударства и енергетике* (бр: 310-02-748/2020-02, од 15.9.2020)¹. Површина истражног поља је знатно ширира од обухвата плана, односно, од површине за експлоатацију, и приказана је на графичким прилозима *Анализа постојећег стања /Намена површина – начин коришћења/* и *План намене површина*.

Испитивање квалитета камена на простору у обухвату плана је извршено од стране Института за испитивање материјала а.д. Београд, и сачињен је *Извештај о*

¹ На простору који је обухваћен предметним планом, Министарство рударства и енергетике, Сектор за геологију и рударство је одобрило извођење геолошких истраживања минералних ресурса, и то:

Привредном друштву „Нафтна индустрија Србије“ а.д – Нови Сад одобрено извођење геолошких истраживања нафте и гаса, јужно од Саве и Дунава, на истражном простору који се у регистру истражних простора води под бројем 1915 (решење бр: 310-02-0059/2010-06 од 1.4.2010. год).

испитивању (бр. КИА 0092/20 – ТГК), којим је потврђен квалитет сировине на предметном простору.

За потребе израде овог плана урађен је *Геотехнички елаборат о условима отварања каменолома Влашка и изради приступног пута у к.о. Мали Извор код Зајечара* (Хидрогео ЗД, Београд, новембар, 2022), као и *Извештај о резултатима геофизичких-геоелектричних испитивања у Малом Извору код Зајечара* (Хидрогео ЗД, Београд, новембар, 2022). Више о закључцима из ових докумената написано је у поглављу 2.2.5. *Инжењерскогеолошки услови за изградњу објеката.*

Привредно друштво за геолошка истраживања, пројектовање и експлоатацију минералних сировина „Геосфера“ д.о.о. Београд израдило је *Елаборат о ресурсима и резервама кречњака као сировине за техничко грађевински камен у лежишту „Влашка“ код Зајечара*. Овим елаборатом је у оквиру истражног поља дефинисано и истражено **лежиште кречњака**, чија је граница приказана у графичком прилогу *План намене површина*. У оквиру лежишта је потврђено постојање кречњака, као и да је његова количина довољна да би била исплатива за експлоатацију.

По ободу површине за експлоатацију, у минималној ширини од 50 m (а коју је предложио Завод за заштиту природе Србије), планира се формирање појаса заштитног зеленила. Овај појас ће околне намене штитити од нуспродуката експлоатације. Заштитни појас формирати од вишеспратног аутохтоног зеленила. Могућа је и употреба егзота за које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине. Не препоручује се озелењавање врстама које су за наше поднебље детерминисане као инвазивне, нити оним које су детерминисане као алергене. О појасу заштитног зеленила је више написано у поглављу 2.1.6 *Смернице за уређење зелених површина у оквиру осталих намена*.

У пресеку лежишта кречњака (које је одређено *Елаборат о ресурсима и резервама кречњака као сировине за техничко грађевински камен у лежишту „Влашка“ код Зајечара*) и дела парцеле који је остао изван заштитног појаса ширине 50 m од границе парцеле (заштитно зеленило), опредељена је површина за **експлоатационо поље**.

Садржаји и организација површине за експлоатацију

На простору у обухвату се планира изградња интерних саобраћајница, чији ће положај бити дефинисан у складу са потребама процеса експлоатације.

У графичком прилогу *План урбанистичке регулације*, дефинисана је зона градње у оквиру које се смештају сви објекти неопходни за несметано функционисање процеса експлоатације.

У оквиру зоне градње могу се поставити дробилично постројење и други производни објекти, инфраструктурни објекти, магацини, радионице, канцеларије и санитарне просторије контејнерског типа, септичка јама, цистерне за воду, интерна станица за снабдевање горивом, различити помоћни објекти, објекти за премеравање материјала (колска вага, вагарска кућица), садржаји у функцији продаје финалних производа и сл, као и манипулативни платои који их повезују.

Површину за депоновање финалног материјала, приликом обраде кречњака, као и површину за депоновање отпадног материјала, обезбедити у оквиру експлоатационог поља.

Експлоатација ће се вршити према условима надлежног министарства.

Након завршетка периода експлоатације, мора се приступити рекултивацији експлоатисаних површина. Више о рекултивацији је написано у поглављу 2.1.9.2. *Рекултивација површина за експлоатацију.*

Технологија минирања приликом експлоатације

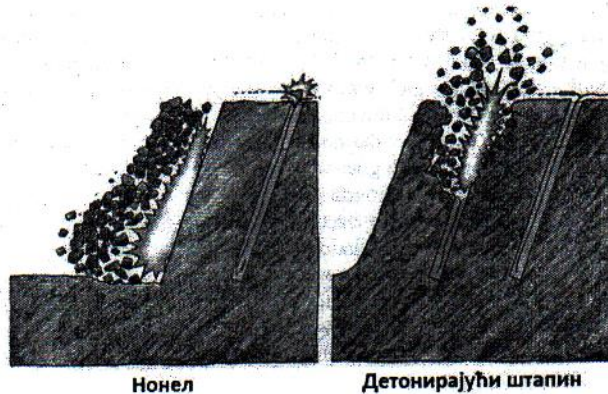
За експлоатацију на овом простору предвиђена је употреба нонел система за минирање, уместо традиционалних детонирајућих штапина. Нонел систем пружа низ предности у односу на традиционалну методу.

Нонел систем омогућава иницијацију експлозивног пуњења из жељене тачке (најчешће са дна), чиме се постиже боље искоришћење енергије експлозива унутар стенске масе, док детонирајући штапин иницира пуњење од врха минске бушотине.

Иницирање експлозива нонел системом смањује ризик од разлетања комада од минираних масе из зоне чепа јер се иницијација врши са дна бушотине.

Иницирање експлозива нонел системом смањује интензитет сеизмичких потреса насталих минирањем, јер се иницирање експлозива врши са дна бушотине. Простирањем детонације ка врху, вибрације и сеизмички потреси се крећу ка слободној површини. Када се иницирање врши детонирајућим штапином, вибрације и сеизмички потреси се крећу од врха ка дну, тако да се таласи разлажу у свим правцима и имају много већи пречник деловања, међусобно се сударају и убрзавају јер им је присуство у масиву дуже.

Нонел цевчица спада у групу енергетски слабих иницијалних средстава, па при детонацији не изазива велику буку, чиме се омогућава употреба овог система при минирању у близини објеката и опреме који су осетљиви на звучне и ваздушне ударне таласе.

Из горе наведеног се може закључити да се употребом Нонел система за минирање стенске масе значајно редукују загађења буком и прашином. Због технологије детонирања „одоздо-нагоре“, сеизмички потреси се минимизирају, па не постоји утицај на стабилност објеката, као ни на токове подземних вода.

Приступни пут

За приступни пут се предвиђа редовно орошавање у сушним периодима, како би се током транспорта камена избегло загађење околних намена прашином.

Уколико се на локацији обезбеде довољне количине воде (бунар, цистерне и др), могуће је развести техничку воду дуж приступног пута и поставити систем прскалица за

орошавање пута, што се у пракси показало једноставнијим и исплативијим решењем од орошавања из ауто-цистерне.

2.1.2.2. Биланс површина у обухвату Плана

НАМЕНА	ПОВРШИНА КОРИШЋЕЊА (m ²)
ЗЕМЉИШТЕ ИЗВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	
Шумско земљиште	2.892,93
УКУПНО ИЗВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	2.892,93
ГРАЂЕВИНСКО ПОДРУЧЈЕ	
ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ	
Површина за површинску експлоатацију	284.733,71
УКУПНО ГРАЂЕВИНСКО ПОДРУЧЈЕ	284.733,71
УКУПНО	287.626,64

2.1.3. Површине јавне намене – опис локација и попис парцела

У обухвату плана нема површина јавне намене. До границе плана долази некатегорисани локални пут, на к.п. 1283, к.о. Мали Извор, која је у јавној својини. Овај приступни пут је веза између простора у обухвату и Државног пута 1Б реда бр. 35.

2.1.4. Саобраћајне површине

ДРУМСКИ САОБРАЋАЈ

Принципи развоја саобраћајне инфраструктуре су:

- Стварање услова за успостављање адекватне саобраћајне везе са јавним путем
- Стварање услова за реконструкцију/доградњу некатегорисаног пута у смислу адекватног коловозног застора као и његовог одржавања.

Посебни циљеви развоја друмског саобраћаја

На основу оцене постојећег стања, ограничења и потенцијала за развој, као и смерница и стечених обавеза из планске документације вишег реда, формирани су циљеви саобраћајне мреже на подручју ПДР-е и то:

- Обезбеђење приступачности и рационалне повезаности целокупне будуће зоне каменолома

Приоритетне активности је потребно усмерити на ревитализацију и реконструкцију постојећег некатегорисаног пута са обезбеђивањем попречног профила у складу са просторним могућностима, обновом или изградњом коловоза који не мора бити од асфалтног застора већ се предлаже макадам, решавањем његовог квашења, постављањем потребне опреме у ове сврхе и сл..

Мрежа интерних саобраћајница у оквиру будућег комплекса, треба да задовољи све саобраћајно-маневарске и стационарне потребе планираних садржаја каменолома.

- Дакле, потребно је реконструисати постојећи некатегорисани пут, у смислу проширења у оквиру припадајућих парцела и у складу са просторним ограничењим. Такође потребно је обезбедити мимоилазнице на одређеним растојањима (пожељно на 300м). Неопходно је изградити коловозни застор за тешко саобраћајно оптерећење са завршним застором од макадама, како би се квалитетно саобраћајно повезао планирани каменолом. Такође је потребно развити адекватну мрежу интерних саобраћајница и саобраћајно-манипулативних површина у циљу што квалитетније обављања технолошког процеса у оквиру комплекса.

Стационарни саобраћај

У оквиру комплекса каменолома, потребно је обезбедити простор за паркирање корисника и запослених. Неопходно је приликом изградње објеката условити изградњу одговарајућег броја паркинг места на начин утврђен Правилником о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу (Сл.гласник РС бр. 50/2011).

Прорачун потребног броја паркинг места за нове објекте, као и за објекте који се дограђују или реконструишу, се заснива на следећем нормативу:

Нормативи за планирање паркирања

- производни, магацински и индустријски објекат: 1ПМ/на 200м² корисног простора и обавезно обезбедити простор за смештај теретних возила.

Услови за приступ на јавну саобраћајну мрежу

Грађевинска парцела мора имати приступ на јавну саобраћајну површину односно трајно обезбеђен приступ на јавну саобраћајницу.

Приступ парцели је потребно обезбедити на три могућа начина:

1. директним излазом на јавни пут;
2. преко приватних прилаза, или
3. путем уговора о службености пролаза.

Право приватних прилаза и уговор о службености пролаза могу се по потреби примењивати и односити на више парцела. Код формирања нових парцела обавезно је формирање пролаза, док се за постојеће парцеле успоставља право службености.

Услови приступа парцелама у оквиру каменолома

Приступ површинама за експлоатацију у оквиру каменолома обезбеђен је са јавне саобраћајне површине. Унутар каменолома, комуникација се остварује преко интерних саобраћајница, које ће бити одређене техничком документацијом, у складу са решењима у оквиру каменолома и организацијом конкретних интерних саобраћајница.

- Паркирање обезбедити у оквиру комплекса каменолома

2.1.5. Општа правила уређења мреже јавне комуналне инфраструктуре

2.1.5.1. Хидротехничка инфраструктура

Снабдевање водом

На простору плана предвиђа се употреба технолошке, санитарне, питке воде и воде за противпожарну заштиту. Технолошка вода се користи само у летњим месецима и то за орошавање материјала који се експлоатише у каменолому, како би се смањила емисија прашине у животну средину.

Сва потребна вода се допрема аутоцистерном и претаче у цистерне у оквиру каменолома, док се орошавање саобраћајних и манипулативних површина врши директно из аутоцистерне. За гашење евентуалног пожара предвиђена је цистерна корисне запремине од 72 m³ са потребном пумпном станицом која обезбеђује притисак од 2,5 бара.

Као алтернативно решење, предлаже се бушење бунара на локацији каменолома чиме би се решило питање снабдевања водом.

Постојећи водовод, који пролази преко крајњег југоисточног дела обухвата плана је слабе издашности и не предвиђа се коришћење воде из њега за потребе каменолома. Постојећи водовод пролази кроз простор на ком је планиран заштитни зелени појас, па тако није угрожен процесом експлоатације камена. За сам водовод је предвиђен заштитни појас од 2,5 m на обе стране од осовине цеви. Заштитни појас је приказан на графичким прилозима *План намене површина* и *План урбанистичке регулације са планом парцелације*, док су координате за дефинисање заштитног појаса дате у графичком прилогу *План урбанистичке регулације са планом парцелације*.

Уколико услед процеса експлоатације дође до оштећења цевовода који пролази кроз зону каменолома, вршилац експлоатације (носилац експлоатационог права) је дужан да замени целокупну деоницу цевовода која пролази кроз каменолом и изместити је ван утицаја експлоатације.

Уколико услед процеса минирања и експлоатације дође до промена у геолошкој средини и пресушивања каптажа и извора који служе за водоснабдевање насеља Мали Извор, вршилац експлоатације (носилац експлоатационог права) је дужан да обезбеди и допреми о свом трошку, неопходну количину, од минимално 1 l/s, здраве пијаће воде до резервоара који служи за водоснабдевање насеља Мали Извор.

Одвођење отпадних вода

Као отпадне воде у оквиру комплекса јављају се само фекалне и санитарне отпадне вода из санитарних чворова који се налазе у објектима за боравак запослених. За прихватање ових отпадних вода предвиђа се изградња водонепропусне септичке јаме.

Како се технолошка вода користи само за орошавање материјала и путева у каменолому и то у летњем периоду, нема технолошке отпадне воде која би загађивала животну средину. Количина воде која се користи за орошавање је толика да сва вода остаје на материјалу и путевима, евентуални вишак се прихвата заједно са атмосферском водом са површина каменолома.

Одводњавање атмосферске воде

Имајући у виду да је каменолом једина намена у обухвату плана, одводњавање атмосферских вода се своди на одводњавања са површина каменолома.

С обзиром на карактер особине радне средине и присуство пукотинске порозности и карстних облика, на предметном простору се не планирају ободни канали.

Атмосферске воде које падну унутар контуре Површинског копа, највећим делом ће, захваљујући пукотинској порозности кречњака, кроз подлогу инфилтрирати, а само мањи део при обимним падавинама и отапању снега гравитационо отећи ван Површинског копа. Третирање замуљених атмосферских вода вршиће се у таложнику, након чијег пречишћавања ће се третиране атмосферске воде испуштати у земљиште, као крајњи реципијент.

Испуштене воде не смеју угрозити I класу подземних вода у складу са меродавно дозвољеним параметрима који су прописани.

2.1.5.2. Електроенергетска инфраструктура

На локацији која је предмет овог Плана не постоје изграђени објекти преносне и дистрибутивне електроенергетске инфраструктуре.

За снабдевање планираних садржаја је потребно обезбедити прикључак у електроенергетски систем изградњом прикључног вода, трансформаторске станице (ТС) одговарајућег напонског нивоа, прикључног разводног постројења и пратеће нисконапонске мреже. На графичком приказу "План електроенергетске и телекомуникационе инфраструктуре" приказана је оријентациона локација, а тачна локација нове ТС ће се одредити приликом израде пројектно-техничке документације, а у односу на положај будућих објеката и инфраструктурних система на подручју. Новој ТС је потребно обезбедити каминоски прилаз ширине минимално 3 m. Нисконапонска мрежа из будуће ТС се може градити и надземно и подземно, у зависности од просторно-техничких могућности. На подручју у обухвату плана ће се градити инсталација спољног осветљења која може бити постављена подземно, надземно или на стубовима надземне нисконапонске мреже.

Приликом изградње електроенергетских објеката придржавати се Закона о енергетици ("Сл.гласник РС, бр.145/2014) и Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV ("Службени лист СФРЈ", број 65/1988, "Службени лист СРЈ", број 18/1992).

Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са сваке стране вода од крајњег фазног проводника, има следеће ширине:

1) за напонски ниво 1 kV до 35 kV:

- за голе проводнике 10 метара, кроз шумско подручје 3 метра;
- за слабо изоловане проводнике 4 метра, кроз шумско подручје 3 метра;
- за самоносеће кабловске снопове 1 метар;

2) за напонски ниво 35 kV, 15 метара;

Заштитни појас за подземне електроенергетске водове (каблове) од ивице армирано-бетонског канала за напонски ниво 1 kV до 35 kV, укључујући и 35 kV, износи 1 метар;

Заштитни појас за трансформаторске станице на отвореном за напонски ниво 1 kV до 35 kV, износи 10 метара;

2.1.5.3. Телекомуникациона инфраструктура

На локацији која је предмет овог плана не постоје изграђени објекти телекомуникационе инфраструктуре.

У случају захтева за прикључењем на телекомуникациону мрежу, потребно је обратити се надлежном имаоцу јавног овлашћења ради добијања услова за пројектовање у поступку обједињене процедуре. Телекомуникациону мрежу на подручју градити подземно. ТК окна постављати изван саобраћајних површина (коловоза). Уколико се ТК окна морају поставити у коловозу односно површинама преко којих се обавља колски саобраћај потребно је ТК окна изградити са тешким поклопцима.

Објекти за смештај телекомуникационе опреме према потреби се могу градити у оквиру објеката или на слободним површинама у у оквиру комплекса

На подручју плана нема активних радио-базних станица мобилне телефоније ни других антенских система, али је подручје покривено сигналом мобилне телефоније оператера Телеком Србија А.Д.

Развој мобилне телефоније ће ићи у правцу постављања нових базних станица али за подручје овог плана нису предвиђене нове базне станице већ се сигнал мобилне телефоније у потпуности остварује са постојећих околних базних станица.

2.1.6. Смернице за уређење зелених површина у оквиру осталих намена

Систем зеленила предметног плана чине зелене површине које прате претежну намену каменолом.

- Зеленило површине за експлоатацију

Зеленило површине за експлоатацију

Имајући у виду да експлоатација камена има директан утицај на земљиште, једино зеленило које се налази у оквиру ове зоне представља појас вегетације организован ка наменама у контакту у форми заштитног појаса.

Функција заштитног појаса је пре свега у спречавању ширења потенцијално негативних утицаја на шире подручје, али и побољшању микроклиматских услова на самој локацији.

Ширина заштитног појаса је пре свега одређена величином локације, географским положајем, близином стамбених објеката, и другим факторима. Планом се предвиђа минимална ширина појаса од 50 m, који ће се повезати са зеленим површинама које окружују простор каменолома.

Заштитни појас мора бити густог склопа, а по свом саставу, висини, ширини и густини круне тако комбинован да обезбеђује максимално задржавање загађујућих материја (високи, средњи и ниски лишћари четинари, жбуње, траве).

При избору биљних врста мора се водити рачуна о њиховој отпорности на климатске факторе станишта (температура, влажност, ветар, падавине), степен толеранције на специфичне врсте загађујућих материја, брзина раста, висина, дужина вегетационог периода, отпорност на биљне болести и др. Препорука је да то буду аутохтоне врсте различите спратности, од травне вегетације, преко шибља до високог дрвећа. Могућа је и употреба егзота за које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине. Не препоручује се озелењавање врстама које су за наше поднебље детерминисане као инвазивне: *Acer negundo* (јасенолисни јавор или негундовац), *Amorpha fruticosa* (багремац), *Robinia pseudoacacia* (багрем), *Ailanthus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилвански јасен), *Celtis occidentalis* (амерички копривић), *Ulmus pumila* (ситнолисни или сибирски брест), *Prunus padus* (сремза), *Prunus serotina* (касна сремза), *Parthenocissus quinquefolia* (петолисни бршљан). Избежавати врсте које су детерминисане као алергене (тополе и сл). Обавезно је коришћење школованих садница, оквирне старости од 7-8 година. Проблематика избора врста дрвећа за формирање заштитног појаса у случају када је ограничена количина површинског плодног слоја, своди се на избор врста које имају мање захтеве за биљним асимилативима, развијају добар коренов систем, нису у већој мери подложне нападу патогена и омогућавају спонтано насељавање природне вегетације.

Имајући у виду неповољну структуру тла, применом одређених мелиоративних и агротехничких мера потребно је побољшати квалитет земљишта на коме ће се појас формирати. Побољшање квалитета земљишта подразумева размештај и планирање хумусне земље по површини планраној за формирање заштитног појаса у различитим дебљинама (40cm за дрвенасту вегетацију, 30cm за жбуње и 20cm за травњак). Радови који претходе хумусирању су грубо и фино нивелисање површине планиране за заштитни појас.

Формирање заштитног појаса подразумева следеће радње:

- поправку земљишта;
- сетву траве;
- садњу дрвећа и жбуња.

Поправка земљишта

Након извршеног одабира дрвећа за садњу и трава за сетву приступа се припреми земљишта за садњу и сетву. Да би земљиште, имало довољне количине ваздуха воде и топлоте потребне за нормалан узгој неопходно је извести одређене мелиорационе радове. Ови радови састојаће се из претходне обраде и ђубрења вештачким ђубривом. Претходном обрадом неопходно је постићи структурност односно плодност земљишта ради подизања заштитног појаса и травног покривача, а даљом негом треба ту структурност сачувати док се појас не формира. Поред постизања структурности, претходна обрада има за циљ да орањем земљишта створи услове за брже продирање у дубину и јаче разграновање корена, за веће скупљање влаге, за јачу аерацију, а тиме и за брже развиће микроорганизама. Ђубрење вештачким ђубривом извршиће се приликом саме садње додавањем по 200 грама NPK дубрива по јами код садње дрвећа и по 200 кг/ха код сетве смеше трава. Ђубрење вештачким ђубривом вршити у пролеће растурањем комбинованог минералног дубрива NPK (15:15:15) и то по 200 кг/ха. Након растурања ђубрива потребно је извршити дрљање па сетва семена

ручно у два правца и ваљање како би семе успоставило контакт са земљиштем, што би омогућило боље ницање.

Затрављивање

Затрављивање површине заштитног појаса може се извршити сетвом семена травне смеше вишегодишњих трава. Приликом избора врста које улазе у састав травне смеше, као и односа врста унутар смеше и количине семена која ће се употребити по јединици површине, водити рачуна да се употребе врсте које имају скромније захтеве у погледу станишних услова, природне припадности саме локације. Затрављивање је могуће извршити смешом вишегодишњих трава следећег састава:

V r s t a	% u смеши	količina (kg/ha)
Engleski ljulj - <i>Lolium perenne</i> L.	30	18
Prava livadarka <i>Poa pratensis</i>	20	12
Ovčiji vijuk <i>Festuca ovina</i>	20	12
Petlova kresta <i>Cynosurus cristatus</i>	10	6
Rosulja <i>Agrostis capillaris</i>	10	6
Žuti zvezdan - <i>Lotus corniculatus</i> L.	5	3
Bela detelina <i>Trifolium repens</i>	5	3
Ukupno	100	60

Садња дрвећа и жбуња

Обзиром на квалитет подлоге, еколошких услова средине, типа станишта и услова да се затрављивањем и пошумљавањем формира заштитни појас, спрече процеси ерозије, као и да се у потпуности искористи продукциони потенцијал земљишта за развој вегетације предлаже се употреба следеће дендрофлоре: листопадно дрвеће (*Acer campestre*, *Quercus robur* и др), листопадно шибље (*Cornus mas*, *Crataegus monogyna*, *Cotoneaster* sp. и др), а као четинарско дрвеће (*Pinus* sp, *Taxus* sp.) и четинарско шибље (*Juniperus* sp).

Динамика и време извођења радова

Тек након припреме тла може се приступити садњи биљака и формирању заштитног појаса. За садњу дрвенастих врста је погодно оно време у коме се коренов систем биљака снажно развија, јер је тада и његова регенеративна способност највећа. Испитивањима је утврђено да то време почиње у пролеће нешто пре развијања пупољака и да се продужује у току пролећа и почетком лета. У августу и септембру раст корена нагло слаби, а понекад и престаје. Тек у јесен се пораст кореновог система наставља, али ипак слабије него у пролеће. Температура земљишта од 5 – 6°C је за већину дрвенастих и жбунастих врста граница код које почиње, односно престаје јача циркулација сокова и пораст корена. Према овоме, са биолошког гледишта је пролећна садња погоднија, јер после ње почиње период најснажнијег развића кореновог система и постепено повишење температуре земљишта. Осим тога, у пролеће је земљиште обично влажније, а температура и влажност су основни услови за развој биљака. Најзад, саднице су у пролеће зрелије него у јесен те су и отпорније.

Пролећна садња треба да буде што раније, одмах после отапања снега и просушивања земљишта. Погодно време за пролећну садњу је често сасвим кратко (5 – 6 дана) и долази у доба најинтензивнијих пољопривредних радова. Стога пролећна садња често закасни, јер дође после свих пролећних радова, када је земљиште већ

просушено, а саднице пролистале. У оваквим случајевима боље је садњу одложити него ризиковати неуспех радова. Када се разматра могућност јесење садње треба истаћи да је њу потребно обавити у рану јесен, у време највећег опадања лишћа, што у нашим условима редовно настаје средином октобра и то ако је земљиште довољно влажно. Сушна јесен није погодна за садњу. Јесења сезона садње траје обично 15 – 20 дана и, мада је лакше организовати радове у јесен него у пролеће, ипак је јесења садња мање препоручљива. Разлог за ову препоруку лежи у чињеници да се она најчешће не може извршити на почетку јесењег периода јачег пораста кореновог система, услед чега озледе на корену не зарасту те су преко зиме изложене труљењу. Осим тога, када је јесен топла и влажна дешава се да је вегетациони период нешто продужен (није дошло до опадања листова), тако да би саднице требало садити под листом. Овакав вид садње није препоручљив, јер услед транспирације долази до великог губитка влаге из биљака, што директно утиче на успешност садње односно пријема биљака. Најзад, у јесен посађене саднице некад бивају издигнуте изнад земље услед смрзавања и одмрзавања земљишта, што има за последицу да делови кореновог система остају у ваздуху, што може изазвати сушење посађених биљака. Поред свега тога, јесења садња може бити успешна ако се изврши довољно рано, бар 25 – 30 дана пре појаве раних јесењих мразева, у довољно влажну земљу и после опадања листа, или пак образовања слоја који одваја лисну петелјку од гранчице.

У крајевима који се карактеришу суровом климом препоручљива је само рана пролећна садња.

За наше подручје у зависности од средње дневне температуре ваздуха усвојене су следеће препоруке:

- по правилу пролећна садња не би требала да траје дуже од месец дана,
- за терене са надморском висином до 800 м сезона садње треба да се креће у границама од 15. марта до 15. априла,
- јесења садња максимално треба да траје месец и по дана.

Услови влажности земљишта и расположива радна снага често су лимитирајући фактори времена садње. У конкретном случају за поједине врсте биомелиоративних радова ограничавајући фактор може бити и потреба усклађивања ових радова са производно - експлоатационим радовима на копу.

Специфичност послова везаних за овакву врсту радова захтева посебно разрађен поступак за спровођење предвиђених радова на формирању заштитног појаса. Формирање заштитног појаса треба да претходи експлоатационим радовима на површинском копу.

Мере неге формираног заштитног појаса

Спровођење мера неге заштитног појаса представљају неодвојиви део успешности биомелиоративних радова. Успешно ницање младих биљака после сетве или преживљавање садница после извршене садње још увек није доказ да је заштитни појас дефинитивно и формиран. Биомелиоративни радови се планирају и изводе на локалитетима са мање или више непогодним неким од станишних услова који отежавају успешан развој младих биљака. Уколико сепротив ових потенцијалних опасности не предузимају адекватне и благовремене мере или се не побољшавају

услови средине у којој се развијају, засејане или засађене биљке могу ослабити и постепено изумрети.

Генерално посматрано нега заштитног појаса обухвата две врсте радова:

- негу основаних култура до постизања склопа и
- негу после остварења склопа.

У оба случаја циљ спровођења мера неге је исти, да се стварају што бољи услови за раст и развој засејаних или засађених биљака.

Опште мере неге подигнутих култура подразумевају:

- побољшање станишних услова за раст и развој младих биљака,
- попуњавање основаних култура, ради надокнађивања губитака изазваних неповољним станишним условима, ентомолошким и фитопатолошким агенсима и другим штетним утицајима,
- заштиту основаних култура од негативних спољашњих утицаја и
- чишћење и прореде основаних култура.

Услови спољашње средине на стаништима на којима се изводе биомелиоративни радови су веома различити. Некада су у целини добри и повољни за раст и развој младих биљака. Међутим, много чешћи је случај да се биомелиоративни радови изводе на теренима где владају неповољни климатски и едафски услови, на збијеним, закоровљеним, плитким, сиромашним, сувим, деградираним или еродираним земљиштима. У оба случаја нега основаних култура је неопходна да би се њиховим растом и развојем дириговало у правцу постављеног, односно жељеног циља.

Све радове на оснивању зелених површина и засада било сетвом, било садњом потребно је извести веома пажљиво и прецизно, у оптималним временским роковима, како би се осигурало што веће преживљавање садница или ницање семена, а у циљу остварења планиране густине подигнутих зелених површина. Међутим, чак и при најбрижљивијем раду и најповољнијим станишним условима дешава се да се изванредан број садница после садње или нешто касније не прими, односно осуши. Слична је ситуација и са засејаним површинама, односно њиховим деловима. Процент губитака се не може унапред потпуно тачно предвидети. Попуњавању основаних култура мора се посветити велика пажња, доба садње и начин садње, односно сетве, подешавају се тако да се постигне што сигурнији и што потпунији успех. Садни материјал којим се врши попуњавање по правилу треба да је исте старости и узраста као и биљке у основаној култури, односно старији од оног којим је оснивање културе извршено. За попуњавање се употребљавају оне врсте које се нису примиле. Када се разматра поправка травних површина принцип је исти, само се у овом случају ради о поновној сетви на појединим деловима затрављених површина. Заштита основаних култура од негативних спољашњих утицаја подразумева првенствено спречавање тих утицаја одређеним мерама. Као негативни спољашњи утицаји који могу угрозити новоосноване културе идентификовани су: упад стоке, оштећења од дивљачи, појава глодара, опасности од шумских пожара, појава гљивичних обољења, најезда штетних инсеката, сеча и уништавање од стране човека. Да би се остварио циљ због кога је подигнута култура, односно формирање заштитног појаса на датом локалитету, технике и технологије чишћења и проређивања морају бити правилно уклопљене у целокупни

систем подизања, односно оснивања рекултивисаних површина и усклађене са свим претходним и каснијим операцијама.

По завршетку експлоатације камена, јавиће се драстично измењена конфигурација терена на простору који је захватио површински коп. Регенерација овог простора постићи ће се рекултивацијом. Првенствени циљ рекултивационих радова је санација простора, његово поновно увођење, или прецизније, врећање у процес биолошког кружења који је био прекинут експлоатационим радовима. Поред овог примарног циља, такође је потребно остварити уклопљеност у околину, као и прилагодити рекултивационе радове крајњој намени простора по завршетку експлоатације.

2.1.7. Правила, услови и ограничења уређења простора

У графичком прилогу *План намене површина* дате су претежне намене у оквиру захвата плана.

- Изградња објеката се може вршити искључиво на основу плана и по условима прописаним планом.
- Изградња објекта је дозвољена унутар утврђених грађевинских линија, према правилима уређења и грађења утврђеним Планом.
- На просторима који на основу плана нису утврђени као грађевинске површине не може се дозволити никаква изградња супротна предвиђеној намени, осим објеката инфраструктуре, односно објеката који служе одбрани.

2.1.8. Елементи урбанистичке регулације

Зона градње је постављена у односу на границу експлоатационог поља миинералних сировина, односно, у односу на границу појаса заштитног зеленила, као и у односу на улазну зону у каменолом. Зона градње је дефинисана тачкама, чије су координате, као и зона градње, приказане у графичком прилогу *План урбанистичке регулације са планом парцелације*.

2.1.9. Услови и мере заштите простора

2.1.9.1. Услови за заштиту животне средине

Општи услови заштите животне средине обухватају спровођење норматива који су дефинисани, како кроз планове вишег реда, тако и кроз услове за изградњу објеката и заступљеност зелених површина датих кроз овај план.

Општи услови заштите животне средине обезбеђују се придржавањем одредби:

- *Закон о заштити животне средине* („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09 – др. закон, 72/09 – др. закон, 88/10, 43/11 – одлука УС, 14/16, 76/18 и 95/18 – др. закон),
- *Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину* („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10),
- *Закон о процени утицаја на животну средину* („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09), као и другим законима, правилницима и прописима везаним за ову област.

Стратешком проценом утицаја на животну средину прописане су мере заштите које се морају поштовати приликом спровођења предметног плана.

Заштита квалитета ваздуха

Мере које треба предузети за заштиту ваздуха од прекомерног загађивања произилазе из одредби важећих закона, прописа, стандарда и других норматива који регулишу заштиту животне средине.

Најзначајнију меру заштите ваздуха представља правилно вођење технолошког процеса које осигурава емисију штетних полутаната испод граничних вредности.

Заштита од прашине

Као што је утврђено у анализи технолошког процеса, као потенцијална штетна материја за ваздух околине појављује се само прашина. Извори прашине су тачкастог, линијског и површинског типа. Сви они су приземног карактера са повременим дејством и ограниченом даљином распрострањања лебдеће фракције, што подразумева зону утицаја на ваздух радног окружења, а у знатно мањој мери животне средине.

Бушење минских бушотина – Како се бушење врши на суво долази до стварања прашине чија ће концентрација бити већа од максимално дозвољене уколико бушилица нема уређај за отпрашивање, тј. аспирациони систем за усисавање прашине и пречишћавање излазног ваздуха. Уз ову бушилицу неопходно је користити и компресор са одпрашивачем како не би дошло до загађивања површинског копа и радне околине приликом бушења.

Распоред рударских машина на откопу треба формирати тако да се избегне утицај кумулативног запрашивања.

Минирање – Приликом минирања стенског масива долазиће до стварања лебдеће површине и гасова чије количине зависе од количине и врсте употребљеног експлозива, физичко-механичких карактеристика минираних масе, руже ветрова и других чинилаца.

Да би се концентрација прашине и штетних гасова свеле испод максимално дозвољених вредности, потребно је да након минирања прође извесно време током кога ће се извршити проветравање копа. Овај временски интервал најтачније се може одредити узимањем узорака ваздуха након минирања и мерењем. Минирање треба вршити на крају прве смене, са забраном уласка у коп најмање један сат након минирања.

Потребно је нагласити да је обавезно направити већи размак између повремених масовних минирања (неколико пута месечно) како издвајање прашине на површинском копу не би имало континуални карактер.

Утовар кречњака – Издвајање прашине при утовару у зависности је од процента влаге материјала који се товари. Ако је влажност материјала 13% проценат издвајања лебдеће прашине је у дозвољеним границама.

Процент влаге у јаловини износи 20%, а проценат влаге кречњака је 4% тако да при утовару јаловине није потребно обарање лебдеће прашине, док је при утовару кречњака у сушном периоду године неопходно вршити орошававање материјала при утовару.

Транспорт корисне сировине – При транспорту камионима на сувим путевима долази до највећег издвајања прашине, а како се ради о линијским изворима, онда и зона загађења обухвата знатно шири простор не само у откопу већ и ван њега.

Издвајање лебдеће прашине при камионском транспорту може да износи и до 90% укупног издвајања прашине на копу.

У конкретним условима површинског копа „Влашка“, узимајући у обзир рударско-геолошке, технолошке и климатске карактеристике довољна заштита је орошавање површине путева са водом. Орошавање се може обављати аутоцистернама које имају уграђен уређај за фино распршивање воде и равномерно орошавање површине пута или аутоматским прскалицама постављеним дуж предметне саобраћајнице, на уједначеном растојању довољном да покрије читаву планирану трасу.

Техничке мере заштите којима ће се умањити издвајање прашине и њено присуство у ваздуху радне, а самим тим и животне средине, приликом технолошког процеса добијања кречњака:

- При раду гарнитуре за бушење потребно је користити „усисиваче“ прашине који се постављају на ушће бушотине и сакупљају праšину у вреће,
- Потребна је редовна техничка контрола садржаја издувних гасова мотора возила на каменолому, као и њихово редовно одржавање,
- Вршити мерења емисија-имисија прашине при нормалним условима на копу, контактном и ширем подручју, а затим резултате мерења упоредити са максимално дозвољеним концентрацијама,
- Манипулативне површине и транспортне путеве за време сушних дана прскати водом, као и материјал који се утовара,
- Максималну брзину кретања свих возила ограничити на 10км/х,
- Како би се умањила емисија прашине приликом минирања одабрати такво време ретардирања (милисекундни успоривачи) да се ослобађа само минимална количина прашине,
- Минирање изводити за време слабог ветра (тишине) како се облак прашине подигнут минирањем не би разносио у околину, већ да се спусти ближе месту минирања,
- Емисија прашине која настаје од кретања камиона и друге тешке механизације експлоатационим пољем значајно се може редуковати редовним одржавањем и орошавањем приступних путева, као и прскањем водом интерних путева у каменолому,
- Емисије прашине које се јављају приликом манипулације и претовара могу се смањити поливањем, правилним одабиром локације за те активности и вођењем рачуна о метеоролошким условима у време обављања активности,
- Траке погона за прераду камена наткрити и уградити система за обарање прашине,
- Спречити прекомерно пуњење камиона,
- Приликом транспорта, емисија прашине може се редуковати прекривањем корпе камиона церадом или превозом ситних фракција у потпуно затвореним системима, а у сушним периодима прскањем водом.
- Вршити прекривање и херметизацију претоварних места; Ово практично значи да се сви велики отвори што је могуће боље затворе лименим елементима. Херметизација је поступак који следи после прекривања и има задатак да употпуни прекривање, како би се обезбедили потребни услови унутар прекривке за несметано одвијање технологије отпрашивања.

Заштита од штетних гасова

На експлоатацији кречњака површинског копа „Влашка“ ангажоване су машине које користе погон мотора са унутрашњим сагоревањем и то: бушеће гарнитуре, утоваривачи, булдозери, камиони и компресори. При раду мотора са унутрашњим сагоревањем стварају се штетни гасови угљенмоноксид, угљендиоксид, азотдиоксид, акролеин. Количина штетних гасова у конкретним морфолошким и метеоролошким условима овог површинског копа нису тако велике да би могло доћи до повећаних

концентрација штетних гасова које би угрозиле радну околину. Ово се поткрепљује чињеницом да је површински коп висинског типа, што значи да је изложен интензивном природном проветравању, па не може доћи до нагомилавања штетних гасова као продуката рада мотора са унутрашњим сагоревањем, а такође и до нагомилавања штетних гасова при минирању експлозивом. У складу са тим потребно је:

- Брзину и рад транспортних средстава прилагодити условима пута,
- Редовним (планским, периодичним) и ванредним техничким прегледима машина и возила која ће се користити, осигурати максималну исправност и функционалност система сагоревања погонског горива,
- Користити уређаје, возила и постројења која су, према европским стандардима, класификована у категорију с минималним утицајем на квалитет ваздуха,
- Обавезно користити нискосумпорна горива, као енергенте, код којих је садржај сумпора испод 1%,
- Применити све мере неопходне да дисперзија лебдећих честица у ваздуху буде што мања, током извођења радова (ископ, утовар и истовар материјала), ублажавати мерама заштите којима се емисије лебдећих честица доводе у граничне вредности (оптимална влажност материјала, квашење и орошавање материјала),
- Редовно одржавати и квасити приступне и друге путеве као и манипулативне платое. Локалне саобраћајнице планирати на начин да се не поремети локални и транзитни саобраћај у односу на ситуацију пре почетка радова на откопу.

Заштита земљишта

Утицаје на земљиште могуће је избећи или умањити правилним планирањем и спровођењем технолошког процеса.

Разливање горива и мазива по тлу се мора спречити. Међутим, уколико се разливање нафте ипак догоди, изван предвиђеног платоа, потребно је одмах очистити, односно одстранити загађено тло и привремено га депоновати на за то предвиђену непропусну површину, а место разливања очистити.

Заштита земљишта у окружењу од деловања минералне и агресивне прашине која настаје као нус продукт примењене технологије, као што је већ речено, може се вршити планским прскањем радних површина копа и саобраћајница, као и сакупљањем прашине и заштитом сакупљених количина од разношења по околним површинама.

Након завршене експлоатације на подручју каменолома „Влашка“ извршити рекултивацију и ревитализацију оштећеног земљишта.

Рекултивацијом земљишта и пејзажа треба настојати да се ово позајмиште земљишта поврати, односно приближи првобитном изгледу и начину коришћења.

Прво се планирају мере техничке рекултивације које подразумевају скидање и чување дела земљишног слоја приликом отварања копова по висини одозго на ниже по терасама-етажама.

Како се ради о танком земљишном слоју којег је у овом технолошком поступку веома тешко у целисти сачувати (откривка-јаловина) може се сачувати мањи део земљишта који ће се депоновати на одређеној локацији у оквиру захвата.

Потребно је због тога по завршетку радова на одређеној етажи-тераси, донети и депоновати земљу и тако редом све до последње најниже терасе.

По завршетку експлоатације камена земљу треба растурити по преосталим узаним деловима горњих тераса и по целој површини доњих тераса.

Радове на биолошкој рекултивацији у потпуности спровести према Пројекту рекултивације, чија је израда обавезна.

На објекту каменолома „Влашка“ неће се нарушити водни режим, а вађење и прерада камена неће условити појаву опасних и штетних материја.

У процесу техничке рекултивације поред сачуване (депоноване) земље, треба донети нову земљу са стране и заједно са постојећом растури је, односно, нанети слој од 30цм, на преосталим узаним деловима - етаже.

Када се упореди потребна количина донете земље за рекултивацију са количином ископаног и однетог камена, онда се види да је та количина незнатна и економски оправдава допунско довожење плодне земље за завршни слој површине која се рекултивације.

У процесу биолошке рекултивације планирати подизање дугогодишњих засада шуме аутохтоне вегетације, као и по два венца воћних стабала.

На свим вегетацијом обраслим површинама у оквиру плана, које неће бити захваћене откопом треба задржати постојећу вегетацију – аутохтоне врсте дрвећа и грмље, као станишта гмизаваца, гнездилишта птица и склоништа ситних сисара.

Користити савремене материјале и поштовати еколошке принципе према европским стандардима приликом изградње саобраћајне и остале инфраструктуре.

Спречавање настанка и смањење количине чврстог отпада

При производњи техничко-грађевинског камена (кречњака), јавља се извесна количина чврстог отпадног материјала јаловине тзв. шкарта. Процес производње се води тако да се тежи да количина шкарта буде што мања, будући да он представља чист губитак при производњи.

Остале категорије отпада адекватно одлагати према следећим смерницама:

- Селектовано сакупљати грађевински отпад и комунални отпад,
- На локалитету поставити довољан број контејнера за сакупљање комуналног отпада, а затим одвозити у сарадњи са комуналним предузећем са којим је потребно склопити уговор о сарадњи,
- Отпадна уља и мазива и други опасни отпад сакупљати у посебним бачвама, складиштити на наткривеној и бетонираној површини, и збрињавати у сарадњи са овлашћеном институцијом,
- Уколико дође до неконтролисаног истицања опасних материја (гориво, уље) обезбедити довољне количине апсорбенса и адекватне посуде за прихватање горива, а њихов даљи третман препустити овлашћеној институцији која треба да обави уклањање опасних материја и санацију терена у складу са одредбама Закона
- Припремити План управљања отпадом у складу са Законом.

Заштита од буке

Као ефикасне мере заштите од штетног деловања буке, односно као мере за смањење нивоа буке коју стварају технолошки процеси и опрема ангажована у тим процесима, посебно се може истаћи формирање зелених заштитних појасева, а што је на предметној локацији предвиђено формирањем заштитног појаса ширине 50м. Зелени заштитни појасеви врше апсорпцију и рефракцију еластичних звучних таласа, врше потпуно упијање звучних таласа мењајући њихове наглашене компоненте чиме се енергија тих таласа трансформише и звучни таласи попримају својства таласа који немају никаквих штетних или ометајућих особина или се њихове основне карактеристике смањују до те мере да се њихов интензитет деловања доводи испод границе перцепције.

Приликом рада погона каменолома ствара се бука, која је карактеристична за индустријске активности.

Интензитет буке коју стварају транспортни уређаји у погону каменолома не прелази дозвољени ниво. Настала бука нема утицаја на раднике који рукују монтираном опремом.

За одржавање ниског нивоа буке морају се вршити редовна текућа одржавања транспортних средстава, редовно подмазивање ротирајућих механизма итд. Пошто је највећи емитер буке транспортна механизација, веома је значајно да системи издувних гасова на возилима буду исправни. Машине треба искључивати из погона када је то технолошки оправдано, због чега се морају потпуно ефикасно одржавати њихови системи паљења.

Звучне сигнале са опремом треба давати само у изузетним случајевима, јер је интензитет звучних сигнала на овим возилима преко 105dB.

На свим оруђима за рад која се користе у технолошком процесу експлоатације треба да буду спроведене колективне мере заштите у складу са Правилником о мерама и нормативима заштите на раду од буке у радним просторијама („Сл. гласник РС“, бр. 96/2011, 78/2015 и 93/2019).

Треба имати у виду да у оваквим технолошким условима није увек могуће колективним мерама заштите постићи задовољавајуће ефекте у погледу заштите од буке и да је у неким ситуацијама неопходно применити као допуну лична заштитна средства. Допуштени ниво буке за непрекидан рад од 8ч, обзиром на врсту делатности на површинском копу износи 80dB.

У циљу спречавања емисије прекомерне буке са површинског копа потребно је редовно праћење исправности и одржавање техничких стандарда инсталиране опреме и уређаја. Изузетно је важно поштовање прописа Међународне организације за стандардизацију, ISO стандарда, по којима су утврђене мере заштите од појачане буке која се очекује на захвату.

Приликом извођења минирања (уколико се планира) нарочито водити рачуна о времену извођења ових радова поштујући време одмора, викенде и празнике, имајући у виду насеље у околини.

Извори буке морају поседовати исправе са подацима о нивоу буке при прописаним условима коришћења и одржавања као и упутствима о мерама за заштиту од буке (атест, произвођачка спецификација, стручни налаз о мерењу нивоа буке).

Успоставити мониторинг буке, у складу са законом.

Заштита воде

Мере које треба предузети приликом употребе и заштите вода произилазе из законске регулативе и прописа о коришћењу и управљању водних ресурса.

При експлоатацији кречњака нема отпадних индустријских (технолошких) вода, јер се вода не користи у процесу експлоатације. Отпадним водама се могу сматрати само атмосферске воде које се спирају са отворених радних површина, односно сакупљају се на основном утоварно-транспортном платоу индустријског круга каменолома. Отпадне атмосферске воде које спорадично настају (у време великих падавина) нису хемијски загађене.

Основни утоварни плато ће успорити површинске воде које ће се инфилтрирати у масив. У оквиру површине планиране за експлоатацију нема водотока који би могли бити механички загађени атмосферским водама.

Мере за смањење утицаја на воде приликом технолошког процеса добијања кречњака:

- Заштитити површине осетљиве на ерозију, средствима стабилизације која спречавају ерозију и расипање еродираних материјала,
- Користити технички исправну механизацију и превозна средства за транспорт опреме и материјала,

- Забрањено је прати машине и возила у зони радова, а правилном организацијом радова и надзором минимизирати могућност инцидентног загађења воде због немарности особља,
- Прилазне саобраћајнице и манипулативне површине изградити на начин да се осигура одвод површинских вода прилагођен предвиђеној фреквенцији и терету транспортних возила који ће се кретати на наведеној локацији,
- Смештај свих возила и механизације која користе течно гориво, мора бити на уређеном водонепропусном платоу уз строгу контролу евентуалног загађења, односно процуривања,
- Течна горива чувати у затвореним посудама, смештеним на сигурном месту. У случају процуривања горива, потребно је одмах приступити ремедијацији загађене површине.

Заштита флоре и фауне

Утицај на флору и фауну предметног подручја потребно је смањити следећим мерама заштите:

- одредити путеве којима ће се кретати механизација,
- за време извођења радова забрањује се свака сеча и оштећење стабала изван подручја експлоатације,
- све радове на сечи вегетације и вађењу пањева изводити у присуству стручне особе,
- забрањено је бацање смећа и испуштање текућег отпада, нафте и нафтних деривата,
- око руба висинског дела површинског копа пожељно је поставити заштитну ограду.

Заштита пејзажних вредности

Мере заштите визуелних квалитета простора потребно је проводити континуирано током експлоатације и након њеног завршетка. Циљеви заштите пејзажних вредности огледају се у следећем:

- По изградњи приступних путева неопходно је хортикултурно решити усеке и насипе путева као и остале слободне површине, да би се површински слојеви везали и спречила ерозија користећи биљке из ширег дела екосистема;
- Након извршених радова обавезно спровести мере рекултивације и санације терена;
- Евентуално хортикултурно уређење локација извести као слободно непарковско уз употребу искључиво аутохтоне флоре;
- Уколико се у току рада открије природно добро о налазу обавестити Републички Завод за заштиту споменика културе и предузети све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица;
- Ограничавање коришћења простора за експлоатацију минералне сировине на што мању површину, а што се осигурава оптималним пројектним решењем;
- Редовно одржавање радних површина и саобраћајница унутар каменолома;
- Садња заштитног зеленила уз рубове експлоатационог поља, као и уз приступне путеве;
- Очување и заштита постојећих, као и формирање мањих шумских целина уз руб каменолома.

Заштита пејзажних вредности и утицај на његове позитивне промене постиже се функционалним и перманентним одржавањем привлачног изгледа свих објеката и постројења.

Друге мере

- Обезбедити примену одговарајућих технологија и процеса у обављању делатности, који испуњавају прописане стандарде заштите животне средине, односно обезбеђују заштиту животне средине (вода, ваздух, земљиште, заштита од буке) смањењем, односно отклањањем штетног утицаја на животну средину на самом извору загађења.
- Успоставити заштитни појас одговарајућим аутохтоним биљним врстама комбинацијом високих лишћарских са четинарским врстама по ободу комплекса захваћеног пројектом, како би се умањили ефекти аерозагађења, буке и визуелног загађења. Заштитни зелени појас планирати врстама које нису алергене.
- Обавезује се носилац пројекта да предвиди потребне мере заштите од могућих удеса, као и мере за отклањање последица у случају удесних ситуација.
- По завршетку радова, сву опрему која је коришћена уклонити са локације, у складу са важећим законским прописима.
- Обавезује се носилац пројекта да након престанка обављања активности изврши ремедијацију или на други начин санира деградирану животну средину у складу са пројектима санације и ремедијације, на које је министарство надлежно за послове заштите животне средине издало сагласност, у складу са чланом 16. *Закона о заштити животне средине.*

Јужно од предметног обухвата, Планом детаљне регулације за изградњу соларне фотонапонске електране у КО Мали Извор, планирано је постављање фотонапонске електране. Минимално удаљење од границе обухвата до планираних соларних поља је око 260м. У складу са конфигурацијом терена, распоредом постојеће и планиране вегетације, формирањем заштитног појаса у ширини од 50м око зоне експлоатације, применом савремених технологија минирања, као и применом наведених мера заштите животне средине, минимизирани су потенцијални утицаји на све садржаје у окружењу, па тако и на планирану фотонапонску електрану.

2.1.9.2. Рекултивација површина за експлоатацију

На површинама планираним за експлоатацију камена, обавезно је спровођење мера рекултивације на крају експлоатационог периода у складу са законском регулативом и пројектом рекултивације. По завршетку експлоатационих радова и спровођењем рекултивације, техногене површине ће бити визуелно и пејзажно хармонизоване са вегетацијом ширег окружења.

Рекултивацијом земљишта и пејзажа треба настојати да се ово позајмиште пашњака поврати, односно приближи првобитном изгледу и начину коришћења.

Прво се планирају мере техничке рекултивације које подразумевају скидање и чување дела земљишног слоја приликом отварања копова по висини одозго на ниже по етажама. У процесу техничке рекултивације поред сачуване (депоноване) земље, треба донети нову земљу са стране и заједно са постојећом растурити је, односно, нанети слој од 30 см, на преосталим узаним деловима - етаже.

Радове на биолошкој рекултивацији у потпуности спровести према Пројекту рекултивације, чија је израда обавезна. У процесу биолошке рекултивације могуће је планирати подизање дугогодишњих засада шуме аутохтоне вегетације, као и неколико венаца воћних стабала.

На свим вегетацијом обраслим површинама у оквиру плана које неће бити захваћене откопом треба задржати постојећу вегетацију – аутохтоне врсте дрвећа и грмље, као станишта гмизаваца, гнездилишта птица и склоништа ситних сисара.

2.1.9.3. Услови за заштиту од пожара, елементарних и других непогода

Ради заштите од пожара објекти морају бити реализовани према одговарајућим техничким противпожарним прописима, стандардима и нормативима:

- Објекти морају бити реализовани у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. Гласник РС“, бр. 11/09 и 20/15)
- Објекти морају имати одговарајућу хидрантску мрежу која се по протоку и притиску воде у мрежи планира и пројектује према Правилнику о техничким нормативима за спољну и унутрашњу хидрантску мрежу за гашење пожара („Сл. лист СФРЈ“, бр. 30/91).
- Објектима мора бити обезбеђен приступни пут за ватрогасна возила, сходно Правилнику о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице, уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ“, бр. 8/95), по коме најудаљенија тачка коловоза није даља од 25м од габарита објекта.
- Објекти морају бити реализовани у складу са Правилником о техничким нормативима за заштиту високих објеката од пожара („Сл. лист СФРЈ“, бр. 7/84), Правилником о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Сл. лист СФРЈ“, бр. 53, 58/88 и 28/95) и Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења („Сл. лист СРЈ“, бр. 11/96).

У циљу прилагођавања просторног решења потребама заштите од елементарних непогода, пожара и потреба значајних за одбрану укупна реализација, односно планирана изградња, мора бити извршена уз примену одговарајућих просторних и грађевинско - техничких решења у складу са законском регулативом из те области.

Ради заштите од потреса новопланиране садржаје реализовати у складу са - Правилником о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 52/9).

У поступку спровођења плана обавезна је примена свих прописа, смерница и стручних искуства, као и

- Уредбе о организовању и функционисању цивилне заштите („Сл. гласник РС“, бр. 21/92).
- Закон о одбрани („Сл. гласник РС“, бр.116/07, 88/09, 88/09 – др. закон, 104/09 – др. закон и 10/15).
- Одлука о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова значајних за одбрану земље („Сл. гласник РС“, бр.39/95) утврђује који су објекти од значаја за одбрану.
- Уредбом о организовању и функционисању цивилне заштите („Сл. гласник РС“, бр.21/92)

Градови и насеља у републици Србији класификовани су кроз четири степена угрожености. За сваки степен утврђене су одговарајуће мере, услови и режими заштите.

2.1.9.4. Услови за заштиту природних добара

Према условима Завода за заштиту природе Србије, у обухвату плана нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, али је у просторном обухвату еколошки значајног подручја „Стара планина“ (бр. 80), еколошке мреже Републике Србије. Еколошком мрежом на овом подручју обухваћено је међународно и национално значајно одабрано подручје за дневне лептире РВА (Prime Butterfly Area, Стара планина 36), значајно подручје за птице ИВА (Important Bird Area, Стара планина; RS040IBA) и Емералд подручје (Стара планина; RS0000011). Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:

- Експлоатацијом кречњака се не сме угрозити локална карстна издан. У случају да током експлоатације дође до промена режима истицања или замућења на изворима у околини, експлоатацију треба тренутно обуставити до отклањања узрока поремећаја;
- Забрањена је промена морфологије терена ван просторног обухвата Плана;
- У оквиру површине за експлоатацију прописан је заштитни појас од вишеспратног аутохтоног зеленила, минималне ширине 50 m. Препоручује се претежна употреба аутохтоних врста, док је могуће користити и егзоте за које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине. Не препоручује се озелењавање врстама које су за наше поднебље детерминисане као инвазивне: *Acер negundo* (јасенолисни јавор или негундовац), *Amorpha fruticosa* (багремац), *Robinia pseudoacacia* (багрем), *Ailanthus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилвански јасен), *Celtis occidentalis* (амерички копривић), *Ulmus pumila* (ситнолисни или сибирски брест), *Prunus padus* (сремза), *Prunus serotina* (касна сремза), *Parthenocissus quinquefolia* (петолисни бршљан). Избежавати врсте које су детерминисане као алергене (тополе и сл);
- Стабла изузетних димензија и старости која имају карактеристике потенцијалних споменика природе ботаничког карактера, морају бити очувана — изузета од сече, такође, мора се избећи њихово оштећивање;
- Уколико се при уклањању високе вегетације уоче гнезда птица пречника већег од 0,5 m, обавезно обуставити радове и обавестити Завод за заштиту природе Србије.
- За извођење радова који изискују уклањање друге високе дрвенасте вегетације на државном и приватном земљишту, обавезна је сагласност и дозвола надлежног шумског газдинства ЈП „Србијашуме“.
- Уколико се током радова наиђе на геолошко-палеонтолошке или минеролошко-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, извођач радова је дужан да обавести Министарство заштите животне средине, као и да предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе до доласка овлашћеног лица.

2.1.9.5. Услови за заштиту културних добара

До момента израде плана, на простору у обухвату није извршена систематска проспекција и валоризација непокретног културног наслеђа, археолошког наслеђа и ратних меморијала.

У складу са наведеним, констатује се да на предметном простору не постоје утврђена непокретна културна добра, евидентирана добра која уживају претходну заштиту, евидентирани ратни меморијали.

Уколико се при земљаним радовима открије археолошко налазиште, прописују се следеће мере заштите непокретног културног наслеђа:

- Није дозвољено оштећење или уништење археолошких налаза;
- Ако се у току извођења радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе Ниш и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен;
- У случају открића археолошког наслеђа током извођења грађевинских и других радова, инвеститор изградње у обавези је да обезбеди средства за заштитна археолошка истраживања, заштиту, чување, публикавање и презентацију археолошког наслеђа у зони која је угрожена планираном изградњом;
- Након спроведених заштитних археолошких истраживања, инвеститор је у обавези да прибави нове услове - мере заштите од надлежног завода, а који ће се дефинисати на основу резултата спроведених заштитних археолошких истраживања.
- При случајном открићу археолошких налаза, спровести следећу процедуру:
 - Археолошко праћење извођења земљаних радова ангажовањем територијално надлежне установе заштите културних добара,
 - Обуставу радова у случају открића археолошког наслеђа и благовремено обавештавање надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш,

Спровођење претходних археолошких истраживања:

- Како би се умањила опасност од оштећења или уништења археолошких налаза приликом реализације Плана, односно умањила могућност случајног открића археолошког наслеђа у току извођења радова, узимајући у обзир чињеницу да у поступку усвајања ранијих планских докумената није спроведена заштита археолошког наслеђа, потребно је претходна заштитна археолошка истраживања спровести у следећој фази планирања развоја, а након усвајања планског документа (за потребе израде пројектне рударске документације и Студије процене утицаја на животну средину), а све са циљем дефинисања постојања археолошког наслеђа на предметном простору и дефинисања одговарајућих мера заштите.
- Сва евентуална археолошка истраживања спровести у складу са Законом о културним добрима и свим прописима који регулишу област археологије и заштите културног наслеђа у Републици Србији и у складу са позитивном праксом из

области археологије примењујући одговарајућу методологију археолошких истраживања.

2.1.10. Услови за одвоз и дистрибуцију отпада

Простор у обухвату Плана није укључен у систем управљања отпадом на територији града Зајечара. У процесу експлоатације техничко грађевинског камена јављају се: комунални отпад, чврсти отпад (*неопасни*-делови амбалаже, истрошени резервни делови и *опасни* – сорбенти, тканине, средства за брисање и упијање, заштитна одећа и др), јаловина, као и отпадне санитарне и фекалне воде. У складу са врстом отпадног материјала потребно је:

- Обезбедити адекватно управљање грађевинским отпадом и отпадом од рушења, укључујући и земљиште настало током извођења радова, у складу са Одлуком о одређивању локације за одлагање грађевинског отпада и отпада од рушења објеката на територији града Зајечара („Службени лист града Зајечара“, бр. 16/2010, 9/2011-др. одлука и 15/2014-др.одлука).
- Са отпадом насталим од експлоатације, припреме и складиштења минералних сировина, односно услед рада каменолома, поступати у складу са прописима о управљању рударским отпадом.
- Обезбедити простор за постављање контејнера за комунални отпад, као и рециклабилни отпад настао у току обављања активности.
- За све врсте отпада који настаје у обухвату предметног плана обављањем активности и боравком радника, обезбедити адекватне судове за прикупљање отпада водећи рачуна о начину и могућностима његовог извожења са предвиђених површина, сходно саобраћајним решењима; омогућити несметано одвијање саобраћаја према прилазним правцима, као и саобраћајна решења унутар плана.
- Са евентуално исцурелим уљем на подручју паркинг простора и манипулативних површина поступати као са опасним отпадом.
- Склопити уговор за извожење комуналног отпада са Јавним комуналним предузећем, односно уговоре за преузимање рециклабилног отпада са овлашћеним оператерима уз попуњавање Документа о кретању отпада/опасног отпада.

2.2. Правила грађења

Правила грађења су дефинисана за површину за експлоатацију, која је једина површина у обухвату на којој је дозвољена градња.

2.2.1. Правила парцелације, препарцелације и исправке граница парцела

У обухват овог плана ушла је само једна катастарска парцела, од чијег дела ће, пројектом препарцелације, бити формирана једна грађевинска парцела, док ће се од остатка формирати нова катастарска парцела, која остаје изван грађевинског подручја.

Облик будуће грађевинске парцеле је условљен обликом постојеће катастарске парцеле, и границом простора који је у режиму заштите III степена парка природе „Стара планина“. Дефинисана грађевинска парцела је приказана у графичком прилогу *План урбанистичке регулације са планом парцелације*.

Будућа грађевинска парцела излази на локални некатегорисани пут на к.п. 1283, к.о. Мали Извор, која је у јавној својини.

2.2.2. Урбанистички показатељи и правила грађења по наменама у обухвату плана

У обухвату овог плана, градња је дозвољена у оквиру површине за експлоатацију.

Приликом пројектовања објеката поштовати све прописе и законе везане за заштиту животне средине, заштиту од пожара, санитарну и хигијенску заштиту.

У оквиру предметног простора морају бити испоштовани сви урбанистички показатељи, индекс заузетости и сва прописана правила грађења.

2.2.2.1. Површина за експлоатацију

I) Врста и намена објеката

У оквиру зоне градње могу се поставити дробилично постројење и други производни објекти, инфраструктурни објекти, магацини, радионице, канцеларије и санитарне просторије контејнерског типа, септичка јама, цистерне за воду, интерна станица за снабдевање горивом, различити помоћни објекти, објекти за премеравање материјала (колска вага, вагарска кућица), садржаји у функцији продаје финалних производа и сл, као и манипулативни платои који их повезују.

II) Положај објеката на парцели

У оквиру ове намене дефинисана је зона градње и приказана је у графичком прилогу *План урбанистичке регулације са планом парцелације*. Дефинисана је у односу на планирану границу експлоатационог поља, а одређена је координатама, које су дате у горепоменутом графичком прилогу.

Објекте постављати као слободностојеће у виду комплекса у складу са технологијом експлоатације.

Објекти се могу поставити у оквиру зона градње у складу са функционалном организацијом.

III) Правила у погледу величине парцеле

Величина грађевинске парцеле одговара површини која је Планом предвиђена за ову намену, а према графичком прилогу *План намене површина*.

IV) Дозвољена заузетост грађевинске парцеле

- Максимални дозвољени индекс заузетости је **2%**

V) Дозвољена спратност и висина објеката

- Максимална дозвољена спратност објеката је П, односно ВП, у зависности од технолошког процеса.

Висина дробиличног постројења као и других инфраструктурних објеката није ограничена, већ је у функцији опреме која прати примењену технологију.

VI) Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

Овој парцели се приступа са некатегорисаног локалног пута, на к.п. 1283, к.о. Мали Извор, која је у јавној својини. Овај приступни пут је веза између предметне парцеле и Државног пута IБ реда бр. 35.

Паркирање путничких и теретних возила обезбедити у оквиру парцеле.

VII) Минимални степен комуналне опремљености

- прикључење на електроенергетску мрежу;

Прикључење објеката на комуналну инфраструктуру врши се на основу правила овог плана и услова овлашћених комуналних предузећа и организација.

2.2.3. Услови за заштиту суседних објеката

У обухвату плана или његовом непосредном окружењу не постоје објекти који би били угрожени изградњом у оквиру површине за експлоатацију.

2.2.4. Правила за реконструкцију, доградњу и адаптацију постојећих објеката на простору плана

У обухвату плана не постоје изграђени објекти.

2.2.5. Инжењерскогеолошки услови за изградњу објеката

За потребе израде овог плана урађен је „Геотехнички елаборат о условима отварања каменолома Влашка и изради приступног пута у к.о. Мали Извор код Зајечара“ (Хидрогео ЗД, Београд, новембар, 2022), као и „Извештај о резултатима геофизичких-геоелектричних испитивања у Малом Извору код Зајечара“ (Хидрогео ЗД, Београд, новембар, 2022). Закључци из ова два документа дата су у наставку текста.

Закључци „Геотехничког елабората о условима отварања каменолома Влашка и изради приступног пута у к.о. Мали Извор код Зајечара“

Локација обухваћена Планом детаљне регулације налази се у КО Мали Извор. На њој је предвиђено отварање Каменолома техничко грађевинског камена у лежишту „Влашка“, источно од Малог Извора према Црном врху.

- У морфолошком погледу, шире испитивано подручје припада ободу југозападних падина Вршке чуке, која се спушта до Белог Тимока. Административно припада граду Зајечару, КО Мали Извор, са дефинисаном површином од 76 ha.

- Сам истражни простор за отварање каменолом на подручју Влашке, у морфолошком погледу има карактеристике брдско-планинског типа рељефа. Изглед рељефа је условљен пре свега литолошким саставом терена где доминира крашки процес.
- Шире подручје лежишта изграђено је од метаморфита протерозоица, магматског гранитоидног комплекса старијег палеозоица и базичних магматских стена млађег палеозоица. Трансгесивно преко палеозојских творевина налазе се јурски седименти лијаса догера и малма. Преко јурских седимена издваја се комплекс кредних сеимената почевши од баремског ката доње креде па све до сенонског ката горње креде. Током гоње креде до магматске активизације на овим просторима када се интрудују и изливају магматски деривати гранодиоритске магме, током вулканогенох процеса, формирајући изливе и дајкове андезит базалта, андезита, трахита и латита уз пратеће пирокластите. Дискордантно преко свих мезозојских творевина, леже седименти средњег и горњег миоцена (прилог бр.1).
- За висине етажа од 10 метара са нагибом од 85 степени, утврђен је фактор сигурности (F_s) од толерантних 1,428, имајући у виду да угао нагиба косине од 80 степени има фактор сигурности 1,428 што је знатно више од толерантног фактора сигурности за карбонатне стене од 1,3.
- Етаже висине 15 метара, које су вероватно најоптималније за истраживано лежиште, угао нагиба косине од 80 степени има фактор сигурности (F_s) од 1,485 што је прихватљиво са аспекта стабилности стенских маса у кречњацима јер је знатно изнад границе толерантног фактора сигурности 1,3.
- Косине етажа које би се радиле на међуетажним висинама од 20 метара имале би угао нагиба косине од 75 степени са фактором сигурности од 1,546. Висине етажа од 20 метара нису примерене експлоатацији овог лежишта, имајући у виду просечну дебљину лежишта, начин појављивања карбонатних стена у лежишту, литолошки састав продуктивне серије карбоната, карактеристике структурног склопа стенског масива који ће се експлоатисати, одређене инжењерскогеолошке и хидрогеолошке карактеристике лежишта.
- Израда приступног пута од Државног пута Зајечар - Књажевац до будућег каменолома Влашка, у дужини око $L=2120$ m, захватиће више литолошких комплекса са висинском разликом од око 285 m. Пут је тако пројектован да заобилази највећи број сеоских домаћинстава, терен у зони за изградњу пута је стабилан.
- На простору КО Мали Извор, према подацима у МЗ Мали Извор, урађен је цевовод за транспорт пијаће воде од каптажа 1 и 2, које се налазе једна у челенци потока Говнеш а друга на обронцима Црног Врха. Каптажа-1 се налази на коти 566.350 m нв, а каптажа-2 се налази на коти 564.750 m нв. На основу тога, геоматар је учртао трасу цевовода, који пролази у близини будућег каменолома, али није угрожен експлоатацијом кречњака.
- Због јако оскудник података о постојећој водоводној структури који се односе на трасу и пречнике цевовода, као и врсти цеви и њиховом квалитету, за случај израде новог цевовода до постојећег резервоара у Малом Извору, дати су општи геотехнички услови о његовој изградњи. У случају изградње новог цевовода питке воде, урадила би се геотехничка документација према усвојеним критеријумима.

- Терен је у природним условима стабилан.
- Подаци о физичко-механичким карактеристикама тла усвојени су на основу изведених лабораторијских опита и фондофских података.

Инжењерскогеолошка карта из „Геотехничког елабората о условима отварања каменолома Влашка и изradi приступног пута у к.о. Мали Извор код Зајечара“

PS, KG, GC	Конгломерати, пешчари, глинци
K, PŠ	Кречњаци и пешчари
K, D	Кречњаци и доломити
γ	Гранодиорити

Закључци „Извештаја о резултатима геофизичких-геоелектричних испитивања у Малом Извору код Зајечара“

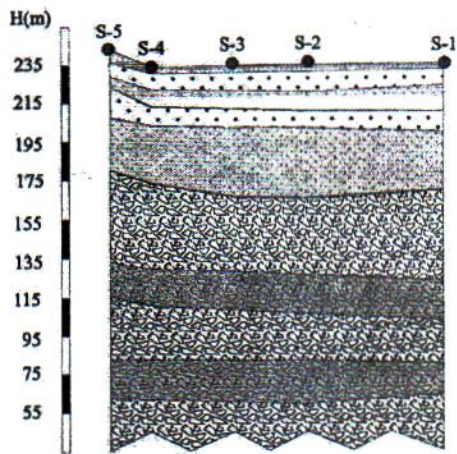
У атару селу Мали Извор код Зајечара, током месеца октобра 2022. године извршена су геофизичка испитивања применом методе геоелектричног сондирања са циљем изналажења потенцијалних водоносних средина у оквиру којих би се извео истражно-експлоатациони бунар за потребе водоснабдевања каменолома "Влашка" који се налази у непосредној близини.

Геоелектрично сондирање вршено је у две локалности; „Граничак“ и „Падина“. На обе локације измерено је по пет геоелектричних сонди.

Резултати обраде добијених резултата показују да су дијаграми геоелектричних сонди у локалности "Граничак" доста слични. На основу ових дијаграма издвојено је више филолошких чланова, а то су: површински хумусни слој, слојеви сувих пескова, глиновитих пескова као и слој конгломерата или пешчара. У оквиру слоја конгломерата издвојени су испуцали или деградирани делови овог слоја, које представљају потенцијалне водоносне зоне као носиоце подземних вода. Ови испуцали делови налазе се на дубини од око 105-130 m и на дубини од око 150-175 m. У том смислу предлаже се истражна бушотина од око 180 m, на лок. Граничак, која би потврдила горе наведене резултате. Овде треба истаћи да се и у горњем пакети седимената оријентационо до око 70 m дубине могу очекивати мање акумулације подземних вода. Ради потврде добијених резултата предлаже се израда истражне хидрогеолошке бушотине код сонде С-4 до дубине оријентационо око 180 m и у њој извођење каротажних испитивања, а све у циљу што прецизнијег дефинисања потенцијалних водоносних зона и њихових хидрогеолошких својстава.

У локалности "Падина", на основу дијаграма геоелектричних сонди издвојено је више литолошких слојева, а то су: пешчари, издробљени пешчари, компактни и деградирани кречњаци. Очигледно је да се испитивана локалност налази у раседној зони и да се дијаграми геоелектричних сонди С-1,2 разликују од дијаграма С-3,4,5. У зони геоелектричних сонди 5-1,2 на површини се налазе пешчари, а дубине до кречњака, издробљеног и компактног су знатно мање него у зонама где су измерене сонде С-3,4,5. Дубине до компактног кречњака, у подини, у домену сонди С-1,2 су око 43 m, док су дубине у зони сонди С-3,4,5 око 80 m. Претпоставка је да се расед, готово вертикални, налазу у зони између сонди С-2 и С-3. Као потенцијална водоносна зона издвојена је испуцала и карстификована карбонатна средине горње јурске старости.

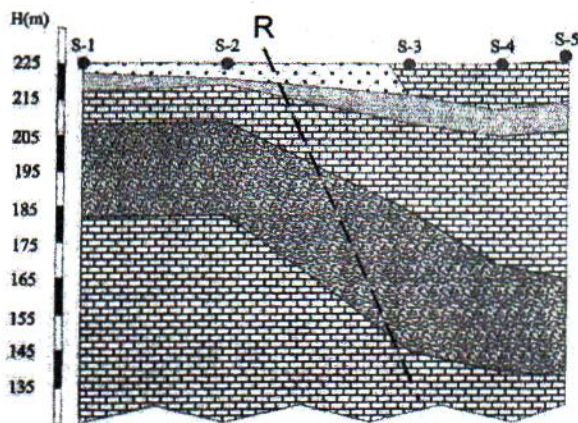
Ради потврде добијених резултата предлаже се израда истражне хидрогеолошке бушотине до дубине оријентационо око 90 m у домену сонде С-4 и у њој извођење каротажних испитивања, а све у циљу што прецизнијег дефинисања потенцијалних водоносних зона и њихових хидрогеолошких својстава.

LEGENDA :

- Peskovi
- Peskovi zaglinjeni
- Konglomerati, peščari
- Konglomerati, peščari vodonosni
- S-1 Geoelektrična sonda

Прогнозни геолошко-геоелектрични профил-1 Граничак из „Извештаја о резултатима геофизичких-геоелектричних испитивања у Малом Извору код Зајечара“

LEGENDA :

- Krečnjaci
- Odlomci, krečnjak, peščara sa glinom
- Krečnjaci sa vodom
- S-1 Geoelektrična sonda
- R Rasjed - pretpostavljen

Прогнозни геолошко-геоелектрични профил-1 Падина из „Извештаја о резултатима геофизичких-геоелектричних испитивања у Малом Извору код Зајечара“

Сеизмичност терена

За потребе сагледавања сеизмичког хазарда на локацији за План детаљне регулације за изградњу каменолома „Равње“ израђене су:

Карта епицентара земљотреса магнитуде $M_w \geq 3.5$ јединице Рихтерове скале

Карта сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година, по параметру максималног хоризонталног убрзања на тлу типа А ($v_s, 30 > 800m/s$)

2.2.7. Правила за изградњу површина јавне намене – саобраћане површине

2.2.7.1. Правила изградње саобраћајне мреже

Приступну саобраћајницу (деоницу некатегорисаног пута) реконструисати у смислу проширења коловоза у складу са просторним ограничењима са обавезним мимоилазницама на одређеном растојању, као и у смислу изградње застора од макадама са обавезним решавањем система орошавања, како би се обезбедило минимално подизање прашине на околни простор. Квашење застора, како приступног пута, тако и интерних саобраћајница, може се обезбедити системом модерних уређаја дуж пута који спречавају прашину, а уколико не постоји могућност повезивања на водовод користити цистерне за квашење.

Нивелационо решење некатегорисаног пута при реконструкцији прилагодити меродавном возилу до 12% (14%). Препорука је да максимална брзина дуж некатегорисаног пута као и у оквиру комплекса буде ограничена на 10км/х како би се што више ублажило стварање прашине.

- Коловозна комструкција за тешко саобраћајно оптерећење са завршним застором од макадама
- Интерне саобраћајнице пројектовати са ширином коловоза минимум 6 (5м) за двосмерни саобраћај
- примењивати унутрашње радијусе кривина од мин 6т (5.5т), где се обезбеђује проточност саобраћаја;

2.2.8. Правила за изградњу мреже и објеката јавне инфраструктуре

2.2.8.1. Правила за изградњу хидротехничке инфраструктуре

Правила за изградњу септичке јаме

Септичка јама се изводи са правоугаоном основом. Изводи се од армираног бетона МБ 20 у одговарајућој оплати. Зидови и дно јаме су дебљине 20 см а горња плоча 15 см. На горњој плочи изводи се армирано-бетонски шахт за чишћење на коме је ливено-гвоздени поклопац Ø600 mm. Дно јаме је у нагибу од 3%, а изводи се преко тампонског слоја шљунка дебљине 15 см. Унутрашњи зидови и дно малтеришу се цементним малтером у два слоја (први слој у размери 1:3 дебљине 1,5 см, а други слој у размери 1:1 дебљине 0,5 см са глетовањем до црног сјаја) чиме се постиже непропусност јаме.

Локација септичке јаме

На парцели, јама се лоцира тако да задовољи минималне удаљености:

- од објекта 5 м,
- од суседне парцеле 3 м и
- од регулационе линије 10 м.

Начин армирања

Горња плоча, зидови и дно јаме армирају се мрежастом арматуром Q 355, а марка бетона за све армирано-бетонске елементе је МБ 20. У горњој плочи арматура је у доњој зони, дно се армира са арматуром у горњој зони, а мрежа у зидовима монтира се

ближе унутрашњости јаме. Заштитни слој бетона код свих армирано-бетонских позиција је 5 см.

Пражњење септичке јаме

Пражњење непропусне септичке јаме вршиће надлежно јавно комунално предузеће.

2.2.8.2. Правила за изградњу електроенергетске мреже

- Целокупну електроенергетску мрежу градити као надземну ил подземну, на оснсу пројектне документације у складу са важећим прописима.
- Код укрштања, приближавања, паралелног вођења, стубови надземне мреже ниског напона могу се постављати уз саму ивицу коловоза саобраћајница или колских улаза.
- Дубина укопавања енергетских каблова не сме бити мања од 0,7m за каблове напона до 10 kv, односно 1,1m за каблове 35 kv.
- Каблови се могу полагати уз услов да су обезбеђени потребни минимални размаци од других врста инсталација и то:
 - 0.4 m од цеви водовода и канализације
 - 0.5 m од телекомуникационих каблова
 - 0.8 m од гасовода у насељу
 - 1.2 m од гасовода ван насеља
- Ако се потребни размаци не могу остварити, енергетски кабл се полаже у заштитну цев, дужине најмање 2 m са обе стране места укрштања, или целом дужином код паралелног вода при чему најмањи размак не може бити мањи од 0.3 m. Није дозвољено паралелно вођење електроенергетских каблова изнад или испод гасовода и цеви водовода и канализације. Код укрштања енергетског кабла са телекомуникационим каблом, енергетски кабл се полаже испод телекомуникационог, а угао укрштања треба да је мањи од 30°, што ближе 90°.
- На прелаз преко саобраћајнице енергетски кабл се полаже у кабловску канализацију, односно у заштитне цеви, на дубини минимално 0.8 m, испод површине коловоза. Укрштање енергетског кабла са јавним путем изводи се механичким подбушивањем трупа пута управно на осовину на дубини од 1,35-1,5m мерено од најниже коте коловоза до највише коте прописане заштитне цеви у коју се кабл полаже. Могуће је паралелно вођење инфраструктуре на min 3,0 m од регулационе линије или канала за одводњавање, изузетно од коловоза уколико се не нарушава функционисање пута или објекта заштите. Потребна је сагласност управљача јавног пута.
- Нисконапонски самонесећи кабловски склоп (НН СКС) монтирати на бетонске стубове са размаком до 40m. Изузетно НН СКС може да се полаже и по фасади зграде;
- Није дозвољено директно полагање НН СКС у земљу или малтер;
- Вођење водова преко зграда које служе за стални боравак људи треба ограничити на изузетне случајеве, ако се друга решења не могу технички или економски оправдати (сматра се да вод прелази преко зграде и кад је растојање хоризонталне пројекције најближег проводника у неотклоњеном стању од зграде

- мање од 3m за водове до 20 kV, односно мање од 5m за водове напона већег од 20 kV);
- У случају постављања водова изнад зграда потребна је електрично појачана изолација, а за водове изнад стамбених зграда и зграда у којима се задржава већи број људи, потребна је и механички појачана изолација;
 - Није дозвољено вођење водова преко објеката у којима се налази лако запаљив материјал (складишта бензина, уља, експлозива и сл.);
 - На пролазу поред објеката у којима се налази лако запаљив материјал хоризонтална сигурносна удаљеност једнака је висини стуба увећаној за 3,0m, а износи најмање 15,0m;
 - Одређивање осталих сигурних удаљености и висина од објеката, као и укрштање електроенергетских водова међусобно као и са другим инсталацијама вршити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV (Сл. лист СФРЈ бр.65/88).
 - Светилке за јавно осветљење поставити на расветне стубове одговарајуће висине. Избор светилки и извора светла извести према фотометријском прорачуну и захтеву која се површина осветљава.

Услови за прикључење објекта на електроенергетску мрежу

- Прикључак служи за напајање само једног објекта. У случају да се преко једног огранка нисконапонске (НН) мреже напајају два или више објеката, овај огранак се третира као НН мрежа;
- За сваки објекат може да се напаја само преко једног прикључка. Изузетно, у случају двојног власништва стамбеног објекта, електроенергетском сагласношћу могу да се одобре два прикључка;
- За извођење прикључка користи се СКС;
- Прикључак се може извести и подземно у случају тзв. већег потрошача;
- Прикључак се димензионише и изводи у зависности од очекиваног максималног једновременог оптерећења на нивоу прикључка, начина извођења НН мреже, конструкције и облика објекта, положаја објекта у односу на НН мрежу;
- Место прикључења надземног прикључка је стуб НН вода (изузетно зидна конзола или кровни носач ако су ови елементи упоришта НН вода);
- Надземни прикључак се изводи преко носача на зиду објекта, односно преко крова објекта ако због мале висине објекта или неких других разлога није прихватљиво извођење прикључка преко зида објекта;
- Распон од места прикључења (стуб НН вода) до места прихватања на објекту прикључка изведеног СКС-ом може да износи највише 30m. За веће распоне обавезна је уградња помоћног стуба.

2.2.8.3. Правила за изградњу телекомуникационе мреже

- Целокупну ТК мрежу градити на основу пројектне документације у складу са важећим законским прописима.
- Надземни објекат за смештај телекомуникационе опреме може бити монтажни или зидани. Објекат за смештај телекомуникационе опреме мора да има положај такав да не угрожава прегледност, безбедност и сигурност кретања свих учесника у саобраћају.
- До објекта за смештај телекомуникационе опреме потребно је обезбедити приступни пут минималне ширине 3 м од најближе јавне саобраћајнице.
- ТК мрежа ће се у потпуности градити као подземна. ТК каблове полагасти у предходно изграђену кабловску ТК канализацију или у ров самостално у једној цеви или заједно са постојећим ТК водовима.
- Укрштање каблова са саобраћајницама мора бити под правим углом постављањем ПВЦ цеви кроз које се полажу каблови. При паралелном вођењу са енергетским кабловима најмање растојање мора бити 0.5м за каблове напонског нивоа до 10 kV и један метар за каблове напонског нивоа преко 10 kV. При укрштању са инсталацијама водовода и канализације, при паралелном вођењу међусобно растојање мора бити 0.6 м а при укрштању растојање мора бити најмање 0.5м. За инсталацију гасовода растојање при укрштању мора бити веће од 0.5 метра, а при паралелном вођењу и приближавању каблова растојање мора бити најмање 0.6 метара.
- Растојање телекомуникационе инсталације од темеља енергетског стуба мора бити 0.8м а не мање од 0.3м ако је телекомуникациони кабловски вод механички заштићен
- Подземни телекомуникациони водови и телекомуникационе канализације постављају се испод јавних површина (тротоарски простор, слободне површине, зелене површине, пешачке стазе, паркинг простор и изузетно саобраћајнице) и на грађевинским парцелама уз сагласност власника-корисника.
- Подземни телекомуникациони водови полагају се у ров ширине 0.4м и на дубини 0.8м до 1м према важећим техничким прописима за полагање ТТ каблова у ров

2.2.9. Спровођење плана детаљне регулације

План детаљне регулације представља основ за:

- Издавање локацијских услова
- Израду пројеката парцелације

Овим Планом није предвиђена израда урбанистичких пројеката.

2.2.10. Саставни део Плана су и

Графички прилози

01.	Катастарско-топографска подлога са приказом границе плана	P=1:2500
02.	Изводи из Просторног плана територије града Зајечара	
02.1	/Реферална карта бр. 1 – Намена простора/	P=1:50000
02.2	/Реферална карта бр. 2 – Мрежа насеља и инфраструктурни системи/	P=1:50000
02.3.	/Реферална карта бр. 3 – Туризам и заштита простора/	P=1:50000
03.	Анализа постојећег стања /Намена површина – начин коришћења/	P=1:2500
04.	План намене површина	P=1:2500
05.	Приказ приступног пута	P=1:2500
06.	План урбанистичке регулације са планом парцелације	P=1:2500
07.	План електроенергетске инфраструктуре	P=1:2500

Документациона основа плана

- Одлука о приступању изради Плана детаљне регулације
- Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину
- Оглас за Рани јавни увид
- Материјал за Рани јавни увид
- Сазив 24. седнице Комисије за планове
- Извештај о обављеном раном јавном увиду
- Записник са 24. седнице Комисије за планове одржане дана 15.11.2021.
- Услови ималаца јавних овлашћења
- Обновљени услови ималаца јавних овлашћења
- Сазив 33. седнице Комисије за планове
- Извештај о обављеној стручној контроли Нацрта плана
- Записник са 33. седнице Комисије за планове одржане дана 13.12.2022.
- Оглас за Јавни увид у Нацрт плана
- Мишљења ималаца јавних овлашћења на Нацрт плана
- Став обрађивача – Одговори на примедбе грађана током јавног увида у нацрт плана
- Сазив 4. седнице Комисије за планове
- Записник са 4. седнице Комисије за планове одржане дана 25.4.2023.
- Сазив 6. седнице Комисије за планове
- Записник са 6. седнице Комисије за планове одржане дана 23.5.2023.
- Сазив 7. седнице Комисије за планове

- Записник са 7. седнице Комисије за планове одржане дана 16.6.2023.
- Извештај о обављеном Јавном увиду у Нацрт плана
- Решење о сагласности на Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину

3. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Овај План ступа на снагу осмог (8) дана од дана објављивања у „Службеном листу града Зајечара“.

СКУПШТИНА ГРАДА ЗАЈЕЧАРА

Број: _____

_____ 2023. године

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Зајечара,

Стефан Занков